

Dirnad Economi Cymru

Adroddiad chwarterol

Chwefror 2024

Crynodeb	3
Rhagymadrodd	5
Rhagolygon economaidd byd-eang, y DU a rhanbarthol	6
Darlun BBaCh yn y DU a Chymru	15
Y ddarpariaeth o gyllid i BBaCh a chost cyllid	23
Gweithgarwch Banc Datblygu Cymru	28
Casgliadau	33
Atodiad 1	34
Atodiad 2	35

Mark Lang, Max Munday, Annette Roberts, Neil Roche

Uned Ymchwil Economi Cymru, Ysgol Busnes Caerdydd
mundaymc@cf.ac.uk

I gael rhagor o wybodaeth neu i gyflwyno adborth a chynigion ymchwil, e-bostiwch: DirnadEconomi@bancdatblygu.cymru

Mae'r SYG wedi rhoi cyngor ar gynhyrchu'r adroddiad hwn ond nid yw'n gyfrifol am y safbwyntiau na'r ystadegau a gyflwynwyd ac nid yw wedi dilysu'r cynnwys.

Dirnad Economi Cymru Cyfyngedig, Uned J Pentref Busnes Iâl, Ffordd Ellice, Wrecsam, Cymru, LL13 7YL, 11001584.

Banc Datblygu Cymru ccc (Development Bank of Wales Plc) yw cwmni daliannol Grŵp sy'n masnachu fel Banc Datblygu Cymru. Mae'r Grŵp yn cynnwys nifer o is-gwmnïau sydd wedi'u cofrestru ag enwau gan gynnwys y blaenlythrennau BDC / DBW. Mae Banc Datblygu Cymru ccc yn gwmni cyllid datblygu sy'n eiddo'n gyfan gwbl i Weinidogion Cymru ac nid yw wedi'i awdurdodi na'i reoleiddio gan yr Awdurdod Rheoleiddio Darbodus (ARhD) na'r Awdurdod Ymddygiad Ariannol (AYA). Mae gan Fanc Datblygu Cymru (Development Bank of Wales Plc) dri is-gwmni sydd wedi'u hawdurdodi a'u rheoleiddio gan yr AYA. Sylwch nad yw Banc Datblygu Cymru ccc nac unrhyw un o'i is-gwmnïau yn sefydliadau bancio nac yn gweithredu felly. Mae hyn yn golygu na all unrhyw un o endidau'r grŵp dderbyn blaendaliadau gan y cyhoedd. Mae siart strwythur cyfreithiol cyflawn ar gyfer Banc Datblygu Cymru ccc ar gael yn bancdatblygu.cymru

Dyma ail adroddiad chwarterol Dirnad Economi Cymru ym mlwyddyn ariannol 2023/24. Mae'r adroddiad hwn yn darparu adolygiad o ddata economaidd sy'n berthnasol i ddatblygiad BBaChau yng Nghymru, a chrynodeb o weithgareddau buddsoddi Banc Datblygu Cymru yn ystod ail chwarter blwyddyn ariannol 2023/24. Mae'r adroddiad yn cynnwys sylwebaeth ar y cyd-destun economaidd byd-eang a lleol a'r amodau sy'n effeithio ar y cyflenwad a'r galw am gyllid yng Nghymru.

Amodau economaidd

Yn eu Rhagolwg Economaidd y Byd ym mis Hydref 2023, rhagamcanodd y Gronfa Ariannol Ryngwladol y byddai twf byd-eang yn arafu o 3.5% yn 2022 i 3.0% yn 2023, ac i 2.9% yn 2024.

Dangosodd data gan yr SYG fod chwyddiant Mynegai Prisiau Defnyddwyr (CPI) deuddeg mis yn y DU yn 4.0% ym mis Rhagfyr 2023, i fyny o 3.9% ym mis Tachwedd 2023.

Ym mis Rhagfyr 2023, cynhaliodd Banc Lloegr Gyfradd y Banc ar 5.25%.

Yn 2023 Ch3, amcangyfrifwyd bod Cynnyrch Domestig Gros (CDG) y DU wedi crebachu 0.1%. Mae amcangyfrifon CDG misol yn dangos bod economi'r DU wedi ehangu 0.3% ym mis Tachwedd 2023, yn dilyn cwmp o 0.4% ym mis Hydref 2023.

Ym mis Ionawr 2024, cyhoeddodd Tata Steel, y cydgasgliad Indiaidd, y byddai'n torri 2,800 o swyddi yn niwydiant dur y DU, a disgwylir i'r mwyafrif o'r rhain gael eu colli yn ei gyfleuster ym Mhort Talbot o fewn y 18 mis dilynol.

Rhwng mis Hydref a mis Rhagfyr 2023, roedd cyfanswm y swyddi gwag yn y DU i lawr 226,000 o gymharu â blwyddyn yn ôl. Mae amcangyfrifon o TWE yn dangos cynnydd yn nifer y gweithwyr cyflogres yn y DU ar gyfer Rhagfyr 2023 i 30.2m, cynnydd o 306,000 o weithwyr o gymharu â Rhagfyr 2022. Yng Nghymru, cynyddodd nifer y gweithwyr cyflogedig ar y gyflogres 11,000 i 1.31m yn y flwyddyn hyd at fis Rhagfyr 2023.

Cynyddodd gwerth y nwyddau a allforiwyd o Gymru 2.0% i £19.9bn yn y flwyddyn a ddaeth i ben ym mis Medi 2023.

Arhosodd y rhagolwg cyfartalog ar gyfer twf CDG y DU yn 2024 ar 0.4% ym mis Ionawr 2024, yr un fath â'r rhagolwg cyfartalog a wnaed ym mis Rhagfyr 2023.

Newid amodau economaidd yn llywio'r galw am gyllid

Amcangyfrifwyd bod 253,395 o BBaCh gweithredol yng Nghymru yn 2022, ac o'r rhain, roedd 241,710 yn ficrofusnesau a oedd yn cyflogi llai na naw o bobl. Mae ffigurau dros dro ar gyfer 2023 yn awgrymu bod cyfanswm nifer y BBaChau wedi gostwng tua 3% i 246,375.

Cofrestrodd Mynegai Busnesau Bach y FfBB y DU (MBB) ar hyder busnesau bach ei chweched darlleniad chwarterol negyddol yn olynol yn 2023Ch3 o -8.0 pwynt. Serch hynny, roedd hyn yn welliant ar fynegai 2023 Ch2 o -14.2.

Adroddodd Monitor Cyllid BBaCh 2023 Ch3 fod 27% o'r holl BBaChau a ymatebodd yn y DU (ac eithrio busnesau wedi dechrau o'r newydd) wedi profi twf dros y 12 mis diwethaf. Nodwyd yr hinsawdd economaidd bresennol fel y rhwystr allweddol i dwf BBaCh yn yr arolwg hwn.

Nifer y genedigaethau busnes yng Nghymru yn 2023 Ch3 oedd 2,655, a nifer y marwolaethau busnes yng Nghymru yn ystod yr un cyfnod oedd 2,715.

Canfu Arolwg o Effeithiau ac Amodau Busnes (BICS) y Swyddfa Ystadegau Gwladol ar gyfer 27 Tachwedd i 10 Rhagfyr 2023 (Wave 97) fod tua 24.1% o fusnesau a arolygwyd yng Nghymru yn disgwyl i werthiant gynyddu ym mis Ionawr 2024, tra bod 15.5% o gwmnïau Cymreig yn gallu i adrodd eu bod yn disgwyl i'w cyflogaeth gynyddu ym mis Ionawr 2024 (DU 15.1%).

Dangosodd data SYG, sy'n casglu pryniannau arian parod a rhai sy'n seiliedig ar forgeisi, fod prisiau tai yn y DU wedi gostwng 1.2% yn y 12 mis hyd at Hydref 2023.

Roedd Halifax yn rhagweld gostyngiad mewn prisiau tai o rhwng 2% a 4% yn ystod 2024.

Mae Banc Lloegr yn disgwyl y bydd buddsoddiad mewn tai, sy'n cynnwys gwariant ar adeiladau newydd yn bennaf, wedi gostwng 5.75% yn 2023, ac y bydd yn gostwng 6.75% yn 2024.

Y gyflenwad a'r galw am gyllid

Yn ôl Banc Lloegr, dywedodd benthycwyr fod argaeledd credyd (a ddiffinnir fel parodrwydd a gallu i gyflenwi credyd) i'r sector corfforaethol wedi aros yr un fath yn 2023 Ch3.

Canfu Monitor Cyllid BBaChau fod 50% o BBaChau y DU wedi defnyddio cyllid allanol yn ystod 2023 Ch3. Mae hyn yn gynnydd o gymharu â dechrau 2023, pan oedd yn 41%.

Roedd cyfradd twf benthyciadau BBaChau yn -5% ym mis Medi 2023 gan barhau â'r duedd o ostyngiad mewn benthyciadau i BBaChau dros y 12 mis diwethaf. Ym mis Medi 2023 bu gostyngiad bach yn y gyfradd llog gyfartalog ar fenthyciadau BBaCh o gymharu â'r mis blaenorol.

Mae rhywfaint o obaith y bydd cyfraddau llog busnesau yn gostwng ychydig yn 2024 yn unol â chwyddiant is a disgwyliadau o ran cyfraddau Banc.

Datgelodd cronfa ddata Bureau van Dijk FAME o ddata Tŷ'r Cwmnïau yr amcangyfrifwyd bod 5.4% o BBaChau yng Nghymru yn y categori statws credyd risg Uchaf, i lawr o tua 5.8% ym mis Medi 2023.

Adroddodd Traciwr Ecwiti Busnes Bach diweddaraf Banc Busnes Prydain/ Beauhurst fod y gostyngiad mewn cyllid ecwiti BBaCh a brofwyd yn ystod ail hanner 2022 yn parhau i 2023 ledled y DU.

Gweithgaredd Banc Datblygu Cymru

Yn 2023/24 Ch2 cwblhaodd Banc Datblygu Cymru 123 o fuddsoddiadau, gyda chyfanswm gwerth o dros £24m. Roedd y buddsoddiadau hyn yn gysylltiedig â dros 560 o swyddi newydd a rhai wedi'u diogelu.

Roedd ychydig dros 38% o werth y buddsoddiad yn 2023/24Ch2 yng nghanolbarth a de-orllewin Cymru, gyda bron i 36% o werth y buddsoddiad yn ne ddwyrain Cymru. Roedd Gogledd Cymru yn cyfrif am tua 26% o werth y buddsoddiad.

Y sector adeiladu sicrhaodd y gwerth uchaf o fuddsoddiadau Banc Datblygu Cymru yn 2023/24 Ch2, gan gyfrif am dros £10.4m o fuddsoddiad.

Roedd y nifer uchaf o swyddi a grëwyd neu a ddiogelwyd gan fuddsoddiadau Banc Datblygu yn 2023/24Ch2 yn y sector gweithgynhyrchu.

Mae'r adroddiad hwn yn darparu adolygiad o ddata economaidd sy'n berthnasol i ddatblygiad BBaChau yng Nghymru, a chrynodeb o weithgareddau buddsoddi Banc Datblygu Cymru yn ystod ail chwarter blwyddyn ariannol 2023/24. Mae'r adroddiad yn cynnwys sylwebaeth ar y cyd-destun economaidd byd-eang a lleol a'r amodau sy'n effeithio ar y cyflenwad a'r galw am gyllid yng Nghymru.

Mae adrannau 2-4 o'r adroddiad hwn yn darparu'r cyd-destun macro-economaidd y mae BBaChau Cymru yn gweithredu ynddo ac yn archwilio ffactorau sy'n ymwneud â'r galw am gyllid BBaChau, a'r cyflenwad a'r gost ohono. Mae Adran 5 yn crynhoi gweithgareddau Banc Datblygu Cymru. Mae'r adran olaf yn rhoi rhai casgliadau cyffredinol i'r adroddiad.

Mae'r adroddiad hwn yn seiliedig i raddau helaeth ar ddata sydd ar gael i'r cyhoedd (a adroddir yn gyffredinol mewn blynyddoedd calendr) ynghyd â dadansoddiad arbennig o ddata a ddarparwyd gan Fanc Datblygu Cymru (adroddir yn bennaf mewn blynyddoedd ariannol). Oherwydd gwahaniaethau yn y cyfnodau adrodd, bydd rhywfaint o ddiffyg cyfatebiaeth amserol rhwng data yn yr adroddiad hwn.

Fel yr amlygwyd yn yr adroddiad blynyddol ar gyfer 2022/23 a gyhoeddwyd eisoes, mae Dirnad Economi Cymru wedi ehangu i gynnwys partneriaid academaidd newydd, Ysgol Busnes Bangor a'r Ganolfan Ymchwil Menter. Bydd y cydweithio ehangach sydd bellach yn rhan o Dirnad Economi Cymru yn cyhoeddi cyfres o allbynnau yn ystod 2024 gan gynnwys adroddiadau ar y:

- Gwerthusiad terfynol o effeithiau ymyriadau ariannol Covid-19 Llywodraeth Cymru ar fusnesau,
- Busnesau ymchwil a datblygu-dwys yng Nghymru,
- Asesu a yw ecwiti cam cynnar ar gael yng Nghymru,
- Polisiâu di-garbon net a mentrau BBaCh tuag at ddatgarboneiddio.

- Cafodd rhagolwg twf byd-eang y Gronfa Ariannol Ryngwladol ar gyfer 2024 ei israddio, o 0.1 pwynt canran, i 2.9%.
- Cynhaliodd Banc Lloegr Gyfradd y Banc ar 5.25% ym mis Rhagfyr 2023, gan nodi bod effeithiau penderfyniadau polisi ariannol blaenorol, i gynyddu'r gyfradd, eto i ddod drwodd yn yr economi.
- Yn 2023 Ch3 amcangyfrifwyd bod cynnyrch domestig gros (CDG) y DU wedi crebachu 0.1%, wedi'i ddiwygio i lawr o'r amcangyfrif cyntaf o ddim twf. Nid oedd ffigurau ar gyfer CDG y DU yn 2023 Ch2 yn dangos unrhyw dwf, wedi'i ddiwygio i lawr o'r amcangyfrif blaenorol o gynnydd o 0.2%.
- Roedd chwyddiant Mynegai Prisiau Defnyddwyr (MPD) deuddeg mis yn y DU yn 4.0% ym mis Rhagfyr 2023, i fyny o 3.9% ym mis Tachwedd 2023.
- Yng Nghymru hawliodd 61,400 o bobl fudd-daliadau cysylltiedig â diweithdra ym mis Rhagfyr 2023. Roedd hyn yn cyfateb i 3.2% o'r boblogaeth oedran gweithio. Y ffigwr cymharol ar gyfer y DU oedd 3.7%.

Rhagolygon byd-eang

Nododd Rhagolwg Economaidd y Byd¹ y Gronfa Ariannol Ryngwladol (IMF) a gyhoeddwyd ym mis Hydref 2023, fod yr economi fyd-eang yn parhau i wella'n raddol o'r argyfwng costau byw, y rhyfel yn yr Wcrain, a'r pandemig, gan ddangos gwytnwch "rhyfeddol". Roedd twf economaidd ar sail fyd-eang wedi'i atal rhywfaint ond parhaodd o hyd yn wyneb aflonyddwch yn y farchnad ynni a bwyd o ganlyniad i'r rhyfel a thynhau polisi ariannol byd-eang i wrthweithio chwyddiant cymharol uchel.

O ystyried y ffactorau hyn, rhagamcanion diweddaraf yr IMF oedd y byddai twf byd-eang yn arafu o 3.5% yn 2022 i 3.0% yn 2023, a 2.9% yn 2024, sef 0.1 pwynt canran yn is ar gyfer

2024 na'r rhagolwg yn Rhagolwg Economaidd y Byd Gorffennaf 2023 yr IMF², ac ymhell islaw'r cyfartaledd hanesyddol o 3.8% rhwng 2000 a 2019.³ Roedd y rhagamcanion hyn yn cyd-fynd yn fras â'r rhagolygon a gyhoeddwyd ym mis Tachwedd 2023 yng Rhagolwg Economaidd yr OECD,⁴ lle rhagamcanwyd twf byd-eang yn 2.9% yn 2023, gostyngiad i 2.7% yn 2024, a chynnydd i 3.0% yn 2025. Nododd yr OECD fod polisi ariannol tynn i fynd i'r afael â chwyddiant yn dod i rym ond bod amodau ariannol cyfyngedig, masnach wan a llai o hyder wedi tawelu rhagolygon twf yn yr economi fyd-eang.

Rhagolwg yr IMF ar gyfer chwyddiant byd-eang yw gostyngiad cyson o 8.7% yn

¹ <https://www.imf.org/en/Publications/WEO/Issues/2023/10/10/world-economic-outlook-october-2023>

² <https://www.imf.org/en/Publications/WEO/Issues/2023/07/10/world-economic-outlook-update-july-2023>

³ <https://www.imf.org/en/Publications/WEO/Issues/2023/10/10/world-economic-outlook-october-2023#statistical>

⁴ https://www.oecd-ilibrary.org/economics/oecd-economic-outlook_16097408

2022, i 6.9% yn 2023, a 5.8% yn 2024, y gellir ei briodoli'n bennaf i bolisi ariannol llymach a phrisiau nwyddau rhyngwladol is.⁵ Mae disgwyliad yr IMF ar gyfer chwyddiant craidd

(ac eithrio eitemau mwy cyfnewidiol fel bwyd ac ynni) am ostyngiad mwy pwylllog, gyda dychweliad i darged heb ei gyflawni tan 2025.

Pwysau chwyddiant y DU

Yn ôl y SYG, cynyddodd cyfradd flynyddol prisiau allbwn cynhyrchwyr (giât ffatri) 0.1% yn y flwyddyn hyd at Ragfyr 2023.⁶ Mae hyn yn cymharu â chwymp diwygiedig o 0.1% yn y flwyddyn hyd at fis Tachwedd 2023. Y cyfraniad cynyddol mwyaf at yr allbwn blyneddol daeth cyfradd chwyddiant ym mis Rhagfyr 2023 o allbynnau eraill (a gyfrannodd 0.60 pwynt canran), cynhyrchion bwyd (0.37 pwynt canran), a metelau (0.35 pwynt canran). Cemegau a chynhyrchion petrolewm oedd â'r cyfraniad mwyaf tuag i lawr at y gyfradd chwyddiant allbwn blyneddol yn y flwyddyn hyd at Ragfyr 2023, gyda chyfraniad negyddol o 0.96 a 0.68 pwynt canran yn y drefn honno.

Dangosodd data gan yr SYG fod chwyddiant Mynegai Prisiau Defnyddwyr (MPD) deuddeg mis yn y DU yn 4.0% ym mis Rhagfyr 2023, i fyny o 3.9% ym mis Tachwedd 2023,⁷ a'r tro cyntaf i'r gyfradd gynyddu ers mis Chwefror 2023. Fodd bynnag, roedd 12 mis MPD Rhagfyr 2023 yn dal

i fod yn sylweddol is o'i gymharu â'r uchafbwynt diweddar o 11.1% ym mis Hydref 2022. Roedd y cyfraniad mwyaf ar i fyny at y gyfradd chwyddiant flynyddol ar gyfer CPI yn y flwyddyn hyd at fis Rhagfyr 2023 o alcohol a thybaco.

Er bod y data chwyddiant diweddaraf hyn yn cyflwyno cynnydd syfrdanol mewn chwyddiant, yn gyffredinol nododd sylwebwyr eu bod yn dal i ddisgwyl i gyfraddau llog gael eu torri yng nghanol 2024, gan fod disgwyl i brisiau ynni ostwng ymhellach a gyrru chwyddiant ar i lawr.

Ym mis Rhagfyr 2023, cynhaliodd Banc Lloegr Gyfradd y Banc ar 5.25%. Nododd y Crynodeb Polisi Ariannol ar gyfer mis Rhagfyr,⁹ gyda'r farchnad lafur yn dal yn dynn: "...nid oedd y graddau y byddai pennu cyflogau a phrisiau yn ystyried llwybr ar i lawr chwyddiant MPD yn glir". Ymhellach, nododd fod effeithiau penderfyniadau polisi ariannol blaenorol i gynyddu'r gyfradd yn dal i ddod i'r amlwg.

⁵ <https://www.imf.org/en/Publications/WEO/Issues/2023/10/10/world-economic-outlook-october-2023#statistical>

⁶ <https://www.ons.gov.uk/economy/inflationandpriceindices/bulletins/producerpriceinflation/december2023includingervicesoctobertodecember2023#out-put-producer-price-inflation>

⁷ <https://www.ons.gov.uk/economy/inflationandpriceindices/bulletins/consumerpriceinflation/december2023#latest-movements-in-cpi-inflation>

⁸ <https://www.bbc.co.uk/news/business-67993276>

⁹ <https://www.bankofengland.co.uk/monetary-policy-summary-and-minutes/2023/december-2023>

Blaenoriaethau ar gyfer economi Cymru wedi'u hamlinellu

Ym mis Tachwedd 2023, amlinellodd Gweinidog yr Economi, Vaughan Gething, flaenoriaethau ar gyfer economi Cymru gyda'r nod o fynd i'r afael â'r aflonyddwch byd-eang diweddar ac effeithiau costau ynni uchel, chwyddiant uchel a chyfraddau llog uchel.¹⁰ Roedd y blaenoriaethau

hyn yn cynnwys: pontio cyfiawn a ffyniant gwyrdd; llwyfan i bobl ifanc, gwaith teg, sgiliau a llwyddiant; partneriaethau cryfach ar gyfer rhanbarthau cryfach a'n heconomi bob dydd; a buddsoddi ar gyfer twf.

Datgelodd cyllideb ddrafft Cymru ar gyfer 2024-25 y nod i ddiogelu iechyd a gwasanaethau rheng flaen sy'n cael eu rhedeg gan gynghorau

Yn y cyfamser, ym mis Rhagfyr 2023 cyhoeddodd Llywodraeth Cymru ei chyllideb ddrafft¹¹ ar gyfer 2024-25 gyda'r Gweinidog Cyllid, Rebecca Evans, yn nodi ei nod o ddiogelu'r gwasanaethau sy'n cael eu gwerthfawrogi fwyaf. Roedd yn cynnwys cyhoeddi £450m ychwanegol ar gyfer y Gwasanaeth Iechyd Gwladol, a chynnydd o 3.1% yn y setliad craidd i lywodraeth leol (ariannu gwasanaethau fel ysgolion a gofal cymdeithasol). Fodd bynnag, cydnabuwyd y byddai'r gyllideb gyffredinol werth £1.3bn yn llai mewn termau real na'r adeg

y'i gosodwyd yn 2021 oherwydd chwyddiant cymharol uchel - hyn er gwaethaf cynnydd arfaethedig o 5% mewn ardrethi busnes, a gostyngiad yn y rhyddhad ar gyfer mentrau sector manwerthu, hamdden a lletygarwch (a gyflwynwyd yn flaenorol i leihau'r effeithiau yn ystod y pandemig) o 75% i 40%. Cyhoeddwyd hefyd bod addewid maniffesto Llywodraeth Cymru i greu 125,000 o brentisiaethau newydd yn dechrau yng Nghymru yn ystod y tymor Senedd hwn, a ohiriwyd yn gynharach yn 2023 o flwyddyn, bellach wedi'i ostwng i 110,000.¹²

Mae amcangyfrifon twf CDG y DU ar gyfer 2023 Ch3 yn dangos bod economi'r DU mewn perygl o ddirwasgiad

Yn 2023 Ch3, amcangyfrifwyd bod Cynnyrch Domestig Gros y DU (CDG) wedi crebachu 0.1%, wedi'i ddiwygio i lawr o'r amcangyfrif cyntaf o ddim twf. At hynny, nid oedd ffigurau ar gyfer CDG y DU yn 2023 Ch2 yn dangos unrhyw dwf, wedi'i ddiwygio i lawr o'r amcangyfrif blaenorol o gynnydd o 0.2%.¹³ Yn ogystal â rhoi

pwysau ar Fanc Lloegr i ostwng cyfradd llog y Banc yn gynt er mwyn ysgogi galw, cododd y diwygiadau hyn bryderon gan sylwebwyr bod economi'r DU yn mynd i ddirwasgiad, a^{14,15} a ddiffinnir yn gyffredin fel dau chwarter yn olynol o grebachiad mewn CDG.

¹⁰ <https://www.gov.wales/economy-minister-sets-out-top-priorities-stronger-welsh-economy-built-all-us>

¹¹ <https://businesswales.gov.wales/news-and-blog/a-budget-protect-most-valued-services>

¹² <https://www.business-live.co.uk/enterprise/welsh-government-abandons-new-apprentice-28319069>

¹³ <https://www.ons.gov.uk/economy/grossdomesticproductgdp/bulletins/quarterlynationalaccounts/julytoseptember2023>

¹⁴ <https://www.bbc.co.uk/news/business-67370315>

¹⁵ <https://www.theguardian.com/business/2022/nov/11/uk-heads-for-recession-as-economy-shrinks>

Yn ôl sector, gostyngodd allbwn gwasanaethau'r DU 0.2% yn 2023 Ch3 (wedi'i ddiwygio i lawr o ostyngiad amcangyfrif cyntaf o 0.1%). Yn 2023 Ch2 amcangyfrifwyd bod y sector gwasanaethau wedi gostwng 0.1% (wedi'i ddiwygio i lawr o amcangyfrif cyntaf o ddim twf). Roedd y cyfraniad negyddol mwyaf at y gostyngiad yng nghyfanswm y gwasanaethau yn 2023 Ch3 yn y sector gwybodaeth a chyfathrebu (gostyngiad o 1.4%), gyda'r cwmp mwyaf yn is-sector y diwydiant telathrebu. Roedd y cyfraniadau cadarnhaol mwyaf at allbwn mewn twf gwasanaethau yn y sector addysg (cynnydd o 0.7%), gweinyddiaeth gyhoeddus ac amddiffyn (hefyd yn cynyddu 0.7%), a'r celfyddydau, adloniant a hamdden (cynnydd o 1.0%).

Cynyddodd allbwn cynhyrchu yn y DU 0.1% yn 2023 Ch3 (wedi'i adolygu i fyny o'r amcangyfrif blaenorol o ddim twf). Twf mewn gweithgynhyrchu; mwyngloddio a chwarela; ac roedd cyflenwad trydan, nwy,

stêm ac aerdymheru wedi'i wrthbwysio i raddau gan ostyngiad yn y cyflenwad dŵr; gweithgareddau carthffosiaeth, rheoli gwastraff ac adfer. Yn 2023 Ch3 bu cynnydd mewn allbwn gweithgynhyrchu mewn 7 o'i 13 is-sector, gyda'r cyfraniad cadarnhaol mawr yn deillio o weithgynhyrchu offer trafndiaeth.

Adroddodd y Gymdeithas Gwneuthurwyr a Masnachwyr Moduron (yr SMMT) gynnydd o 14.8% yng nghynhyrchiant ceir yn y DU, am y flwyddyn hyd at fis Tachwedd 2023.¹⁶ Ar ben hynny, mae bygythiad tariffau ar gerbydau trydan a fasnechir gyda'r Undeb Ewropeaidd bellach wedi'i osgoi gan ymestyn y rheolau tarddiad presennol tan 2027.

Mae amcangyfrifon CDG misol yn dangos bod economi'r DU wedi ehangu 0.3% ym mis Tachwedd 2023,¹⁷ yn dilyn cwmp o 0.3% ym mis Hydref 2023. Un o'r prif ffactorau yn y cynnydd mewn allbwn gwasanaethau ym mis Tachwedd 2023 oedd cynnydd yng nghyfraniad y sector gwybodaeth a chyfathrebu.

Gostyngodd buddsoddiad busnes y DU yn 2023 Ch3

Yn ôl y SYG, gostyngodd buddsoddiad busnes y DU 3.2% yn 2023 Ch3, wedi'i ddiwygio i fyny o'r gostyngiad dros dro o 4.2%.¹⁸ Y cyfraniad negyddol mawr at y gostyngiad mewn twf buddsoddiad busnes oedd gostyngiad mewn trafndiaeth - sector lle mae'r SYG yn nodi y gall

buddsoddiad fod yn gyfnewidiol oherwydd gwerth uchel rhai offer trafndiaeth. Priodolwyd yr adolygiad ar i fyny o fuddsoddiad busnes y DU yn bennaf i ostyngiad llai mewn trafndiaeth o gymharu â'r amcangyfrif dros dro.

¹⁶ <https://media.smmt.co.uk/november-2023-uk-car-manufacturing/>

¹⁷ <https://www.ons.gov.uk/economy/grossdomesticproductgdp/bulletins/gdpmonthlyestimateuk/november2023>

¹⁸ <https://www.ons.gov.uk/economy/grossdomesticproductgdp/bulletins/businessinvestment/julytoseptember2023revisedresults>

Cyhoeddiad ar ddyfodol Tata Steel yn y DU

Ym mis Ionawr 2024, cyhoeddodd Tata Steel, y cydgasgliad Indiaidd, y byddai'n torri 2,800 o swyddi yn niwydiant dur y DU, a disgwylir i'r mwyafrif o'r rhain gael eu colli yn ei gyfleuster ym Mhort Talbot o fewn y 18 mis dilynol.¹⁹ Datgelodd Tata ei fod yn ailstrwythuro ei gyfleusterau gwneud dur yn y DU er mwyn trawsnewid i gynhyrchiant gwyrddach - gan dorri allyriadau drwy osod ffwrneisi bwa trydan newydd sy'n cynhyrchu llai o CO2 na'r ffwrneisi chwyth presennol ym Mhort Talbot,

ond sy'n ddull llai llafurddwys o cynhyrchu dur.²⁰ Lleisiwyd pryderon, pe bai'r cynllun yn mynd yn ei flaen, y byddai gofyniad i'r DU ddibynnu ar fewnforion o fathau penodol o ddir na allai'r ffwrneisi newydd arfaethedig eu cynhyrchu, ac y byddai allyriadau carbon yn cael eu hallforio i wledydd eraill. Cafodd cynllun arall gan undebau i gadw un ffwrnais chwyth yn gweithredu tan 2032 ei wrthod gan reolwyr Tata a nododd fod safle Port Talbot yn colli tua £1m y dydd.

Swyddi gweigion yn parhau i ostwng yn y DU

Roedd nifer y swyddi gwag yn y DU yn 934,000 yn y cyfnod rhwng mis Hydref a mis Rhagfyr 2023, sef 49,000 yn llai na'r chwarter blaenorol, (Gorffennaf i Fedi 2023).²¹ Gostyngodd nifer y swyddi gwag ar gyfer y DU ar y chwarter am y 18fed cyfnod yn olynol, sef y rhediad olynol hiraf o gwmpadau chwarterol a gofnodwyd erioed. Rhwng mis Hydref a mis Rhagfyr 2023, roedd cyfanswm y swyddi gwag i lawr 226,000 o'r lefel flwyddyn yn ôl, er eu bod wedi aros 133,000 yn uwch na'u lefel cyn-bandemig rhwng Ionawr a Mawrth 2020. Roedd y gostyngiadau cyfrannol mwyaf mewn swyddi gweigion ym mis Hydref i fis Rhagfyr 2023 o gymharu â'r chwarter blaenorol yn niwydiannau'r Celfyddydau, adloniant, a hamdden (gostyngiad o 31.6%), a Thrafnidiaeth a storio (gostyngiad o 23.7%).

Mae amcangyfrifon cynnar o Wybodaeth Amser Real Talu Wrth Ennill²² yn dangos cynnydd yn nifer y gweithwyr cyflogres yn y DU ar gyfer Rhagfyr 2023 i 30.2m, cynnydd o 306,000 o weithwyr (neu 1.0%) dros y ffigwr ar gyfer Rhagfyr 2022.

Yn y flwyddyn hyd at Ragfyr 2023, roedd y cynnydd mwyaf mewn gweithwyr cyflogedig yn y DU ar y gyflogres yn y sector iechyd a gwaith cymdeithasol (cynnydd o 203,000 o weithwyr neu 4.9%) ac ar ei leiaf yn y sector gwasanaethau gweinyddol a chymorth (gostyngiad o 27,000 neu - 1.1%).²³ Gwelodd nifer o sectorau eraill ostyngiad yn nifer y gweithwyr cyflogedig ar y gyflogres rhwng Rhagfyr 2022 a Rhagfyr 2023, gan gynnwys

¹⁹ <https://www.bbc.co.uk/news/uk-wales-68034598>

²⁰ <https://www.bbc.co.uk/news/uk-wales-66819458>

²¹ <https://www.ons.gov.uk/employmentandlabourmarket/peopleinwork/employmentandemployeetypes/bulletins/jobsandvacanciesintheuk/january2024>

²² <https://www.ons.gov.uk/employmentandlabourmarket/peopleinwork/earningsandworkinghours/bulletins/earningsandemploymentfrompayasyouearnrealtimeinformationuk/january2024>

²³ <https://www.ons.gov.uk/employmentandlabourmarket/peopleinwork/earningsandworkinghours/datasets/realtimeinformationstatisticsreferencetableseasonallyadjusted>

gweithgynhyrchu, adeiladu, cyfanwerthu a manwerthu, cludo a storio, gwasanaethau llety a bwyd, a gwybodaeth a thechnoleg. Roedd y cynnydd canrannol uchaf mewn gweithwyr cyflogres dros y flwyddyn mewn cynhyrchu a chyflenwi ynni (9.8% neu 10,000 o weithwyr), ac iechyd a gwaith cymdeithasol (fel y nodir uchod, 4.9% neu 203,000 o weithwyr).

Yng Nghymru tyfodd nifer y gweithwyr cyflogedig ar y gyflogres 11,000 (neu 0.8%) i 1.31m yn y flwyddyn hyd at fis Rhagfyr 2023.²⁴

Mae data rhanbarthol y DU ar weithwyr cyflogres fesul sector yn cael ei ddiweddarau'n llai aml, ond mae'r data hyd at Hydref 2023 yn dangos bod y cynnydd canrannol mewn gweithwyr cyflogres dros y flwyddyn yr uchaf mewn cyllid ac yswiriant (6.8% neu 2,500 o weithwyr).²⁵ Dros y flwyddyn hyd at Hydref 2023, bu cynnydd o 9,000 (neu 4.2%) o weithwyr cyflogedig yn y sector iechyd a gwaith cymdeithasol yng Nghymru, a 2,100 (neu 3.2%) mewn gweinyddiaeth gyhoeddus, amddiffyn a nawdd cymdeithasol.

Materion ansawdd yn ymwneud â data marchnad lafur o'r Arolwg o'r Llafurlu

Oherwydd ansicrwydd cynyddol yn nata'r farchnad lafur a gasglwyd drwy amcangyfrifon yr Arolwg o'r Llafurlu (AOLI) rhwng mis Mai a mis Gorffennaf 2023, nid yw'r AoLI diweddaraf, ar adeg ysgrifennu, yn cael ei ryddhau. Mae'r SYG wedi datblygu dull amgen o fodelu prif amcangyfrifon y farchnad lafur

o gyflogaeth, diweithdra ac anweithgarwch economaidd - gyda'r rhain yn defnyddio data gweinyddol ar gyfer cyfnodau ar ôl mis Ebrill i fis Mehefin 2023.²⁶ Bwriedir i'r dull hwn o gynhyrchu prif amcangyfrifon arbrofol fod yn ofynnol ar gyfer a cyfnod interim byr.

Y gyfradd ddiweithdra yn parhau i fod yn sefydlog yn y DU a Chymru

Gan ddefnyddio dull amcangyfrif amgen y SYG a nodir uchod, amcangyfrifwyd mai cyfradd ddiweithdra'r DU ar gyfer y cyfnod o dri mis hyd at fis Tachwedd 2023, wedi'i haddasu'n dymhorol, oedd 4.2%, sef yr un gyfradd ag yn y cyfnod blaenorol o dri mis, Mehefin i Awst 2023.²⁷ Roedd cyfraddau diweithdra rhanbarthol uchaf y DU yn y tri mis hyd at fis Tachwedd 2023 yn Llundain (5.3%),

Gorllewin Canolbarth Lloegr (5.1%), a Chymru (4.8%, yr un fath â'r tri mis blaenorol), tra bod y cyfraddau isaf yng Ngogledd Iwerddon (2.7%), y De Orllewin (3.4%) a Swydd Efrog a'r Humber (3.5%). Nid oes unrhyw ddiweddiariad wedi'i wneud i ffigurau cyfraddau diswyddo'r Swyddfa Ystadegau Gwladol a gyhoeddwyd yn adroddiad Dirnad Economi Cymru 2023/24Ch1.

²⁴ <https://www.ons.gov.uk/employmentandlabourmarket/peopleinwork/earningsandworkinghours/datasets/realtimeinformationstatisticsreferencetableseasonallyadjusted>

²⁵ <https://www.ons.gov.uk/employmentandlabourmarket/peopleinwork/earningsandworkinghours/datasets/realtimeinformationstatisticsreferencetableseasonallyadjusted/current>

²⁶ <https://www.ons.gov.uk/employmentandlabourmarket/peopleinwork/employmentandemployeetypes/articles/usingadministrativedatatogethertheadlineheadlinelabourmarketfigures/2023-11-14>

²⁷ <https://www.ons.gov.uk/employmentandlabourmarket/peopleinwork/employmentandemployeetypes/datasets/x10adjustedemploymentunemploymentandeconomicinactivity>

Cynnydd yn y nifer cyfrifedig o hawlwr budd-dal diweithdra yn y DU ond gostyngiad bach yng Nghymru

Yn ystod y flwyddyn hyd at fis Rhagfyr 2023, cynyddodd nifer y bobl sy'n hawlio budd-daliadau sy'n gysylltiedig â diweithdra yn y DU (heb ei addasu'n dymhorol) 41,000 i 1.56 miliwn o bobl.²⁸ Yng Nghymru hawliodd 61,400 o bobl fudd-daliadau cysylltiedig â diweithdra ym mis Rhagfyr 2023 (sy'n hafal i 3.2% o'r boblogaeth oedran gweithio, o gymharu â ffigur o 3.7% ar gyfer y DU), gostyngiad ymylol yn nifer yr hawlwr o'i gymharu â Rhagfyr 2022.²⁹

Yr ardaloedd awdurdod unedol yng Nghymru sydd â'r gyfran uchaf o'r boblogaeth oedran gweithio yn hawlio budd-daliadau cysylltiedig â diweithdra, yn ôl y data ar gyfer Rhagfyr 2023, oedd Casnewydd (4.5%), Blaenau Gwent (4.0%), Caerdydd (3.8%), Torfaen (3.7%) %, a Chonwy (3.7%), a'r rhai â'r cyfrannau isaf oedd Powys (2.2%), Sir Fynwy (2.3%), Ceredigion (2.6%), Pen-y-bont ar Ogwr (2.7%), a Sir Gaerfyrddin, Sir y Fflint, a Gwynedd (pob un yn 2.8%).

Anweithgarwch economaidd yn gostwng ychydig yn y DU ac yn parhau'n sefydlog yng Nghymru

Yn y cyfnod Medi i Dachwedd 2023, roedd cyfradd anweithgarwch economaidd y DU, a amcangyfrifwyd gan ddefnyddio methodoleg amgen y Swyddfa Ystadegau Gwladol a nodir uchod, yn 20.8%, ychydig yn

is na'r gyfradd rhwng Mehefin ac Awst 2023 o 20.9%. Roedd y gyfradd anweithgarwch economaidd yng Nghymru rhwng mis Medi a mis Tachwedd 2023 yn 23.7%, yr un peth ag yr oedd rhwng Mehefin ac Awst 2023.³⁰

Twf yn allbwn diwydiant adeiladu Cymru o 2022 Ch4 i 2023 Ch2

Mae Ffigur 2.1 yn dangos y duedd ym mynegeion allbwn cynhyrchu, adeiladu, a gwasanaeth marchnad Cymru o 2020Ch2 i 2023Ch2. Nid yw'r mynegai cynhyrchu eto wedi adennill i lefelau cyn-bandemig 2019, a gyda'r mynegai yn dirywio yn 2023 Ch2. Arhosodd mynegai gwasanaethau'r farchnad ychydig yn uwch na lefel 2019, gan godi ychydig yn 2023 Ch2. Am tua naw chwarter

yn olynol hyd at 2023 Ch2 mae mynegeion gwasanaethau cynhyrchu a marchnata Cymru wedi aros yn gymharol gyson. O'i gymharu, mae mynegai adeiladu Cymru wedi cofnodi twf cryf ar gyfer y tri chwarter diweddaraf a ddangosir yn Ffigur 2.1. Fodd bynnag, mae mynegai adeiladu'r DU wedi tyfu'n llawer arafach, gan gyrraedd gwerth o ddim ond 5% yn uwch na lefelau 2019

²⁸ <https://www.ons.gov.uk/employmentandlabourmarket/peoplenotinwork/outofworkbenefits/datasets/claimantcountcla01>

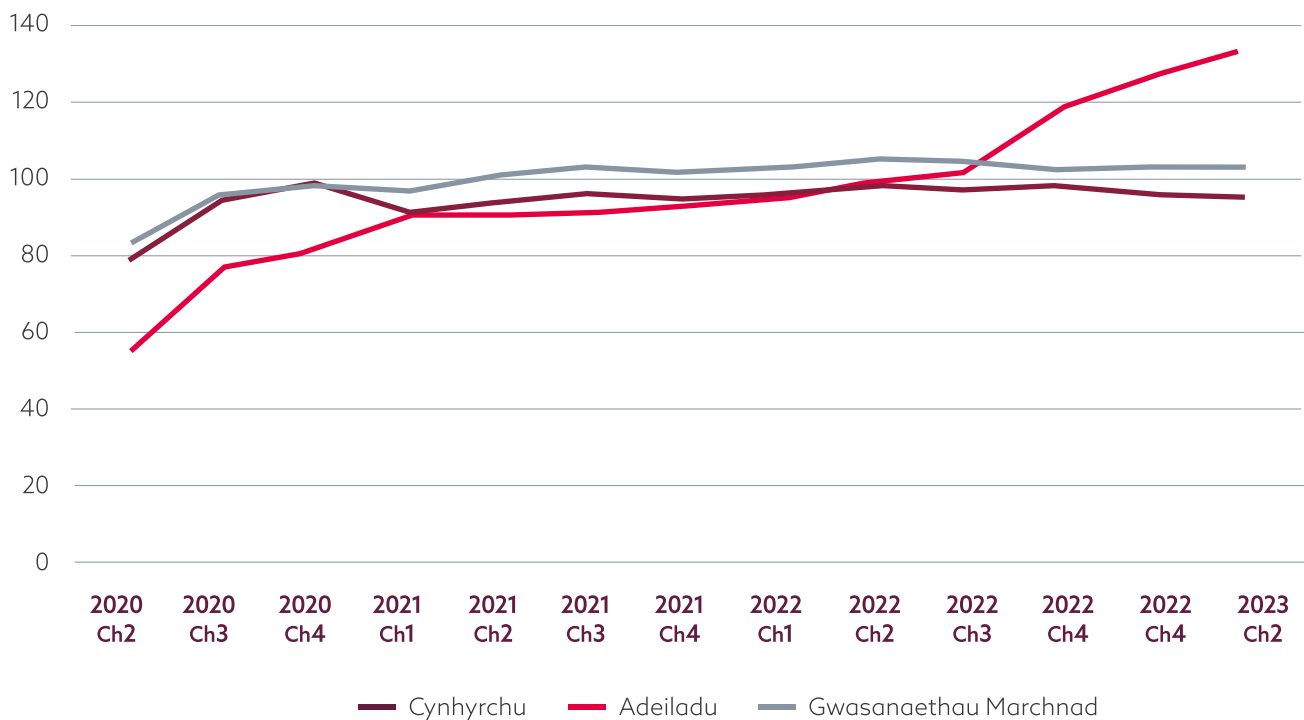
²⁹ <https://statswales.gov.wales/Catalogue/Business-Economy-and-Labour-Market/People-and-Work/Unemployment/Claimant-Count/claimantcount-by-welshlocalareas-variable-month>

³⁰ <https://www.ons.gov.uk/employmentandlabourmarket/peopleinwork/employmentandemployeetypes/datasets/x10adjustedemploymentunemploymentandeconomicinactivity>

erbyn 2023 Ch2. Mae adran 3 o'r adroddiad hwn yn awgrymu bod 2023 yn flwyddyn anodd i rannau o'r gwaith adeiladu yn y DU sy'n ymwneud ag eiddo. Bydd yn ddiddorol gweld

y flwyddyn lawn o ddata ar gyfer 2023 i helpu i ddeall yn well y sector adeiladu yng Nghymru a'r DU a'r gwahaniaethau posibl mewn perfformiad.

Ffigur 2.1.
Mynegeion allbwn Cymru: tuedd 2020Ch2 - 2023Ch2 (2019=100)

Ffynhonnell: [Stats Cymru, Mynegeion Cynhyrchu ac Adeiladu Cymru \(2019=100\) fesul adran a blwyddyn](#) a [Mynegai Gwasanaethau Marchnad \(2019=100\) fesul blwyddyn ac ardal](#).

Cynyddodd gwerth y nwyddau a allforiwyd o Gymru yn y flwyddyn hyd at 2023 Ch3

Mae'r SYG yn nodi y dylid bod yn ofalus hefyd wrth ddehongli data ar fasnach. Mae data fel arfer yn cael eu cyhoeddi mewn prisiau cyfredol neu enwol sy'n golygu nad ydynt wedi'u haddasu i ddileu effeithiau chwyddiant. Ar gyfer y cyfnod hyd at 2023 Ch3 mae'r data masnach mewn

nwyddau ar gyfer rhanbarthau'r DU yn dangos y bu cynnydd yng ngwerth allforion o holl wledydd y DU, ac eithrio'r Alban, yn y flwyddyn a ddaeth i ben ym mis Medi 2023 o gymharu â'r deuddeg mis blaenorol.³¹ Cynyddodd gwerth y nwyddau a allforiwyd o Gymru 2.0% i £19.9bn yn y flwyddyn

³¹ <https://www.uktradeinfo.com/trade-data/regional/2023/uk-regional-trade-in-goods-statistics-third-quarter-2023>

a ddaeth i ben ym mis Medi 2023 (o gymharu â chynnydd o 2.7% yn Lloegr, 17.9% yng Ngogledd Iwerddon, a gostyngiad o -0.3% yn yr Alban).

Roedd ffawd gymysg yng nghyfanswm y gwerthoedd allforio fesul sector yng Nghymru dros y flwyddyn hyd at fis Medi 2023.³² Gwelodd sector Peiriannau a Thrafnidiaeth Cymru dwf cymharol uchel yng ngwerth eu hallforion gan godi i £8.2bn yn y flwyddyn a ddaeth i ben yn 2023 Ch3, o £7.2 bn yn y deuddeg mis blaenorol, cynnydd o 15.1%. Mewn cyferbyniad, gostyngodd cyfanswm allforion Tanwydd Mwynol i £3.8bn yn y flwyddyn a ddaeth i ben yn 2023 Ch3, o £4.3bn yn y deuddeg mis blaenorol, gostyngiad o 10.2%.

Cyfanswm y cyfrif allforwyr yng Nghymru yn 2023Ch3 oedd 3,133 sy'n cynrychioli gostyngiad o 3.6% o'r ffigur yn 2022 Ch3 (gan ddefnyddio'r Dull Rhif Cyfan³³). Mae hyn yn cymharu â gostyngiad o 2.7% ar gyfer y DU gyfan yn yr un cyfnod amser.³⁴ Roedd data cyfaint masnach a gyhoeddwyd gan Gyllid a

Thollau EM ar gyfer y flwyddyn hyd at 2023 Ch3 yn dangos bod màs net o 8.3 biliwn cilogram yn cael ei allforio o Gymru, gostyngiad o 9.4% ers y deuddeg mis blaenorol.³⁵

Yn y flwyddyn hyd at fis Medi 2023 gostyngodd gwerth y nwyddau a fewnforiwyd yng Nghymru 3.4% i £22.0bn o gymharu â'r deuddeg mis blaenorol.³⁶ Roedd hyn yn cymharu â chynnydd o 1.0% yng ngwerth mewnforion yn Lloegr, cynnydd o 6.0% yng Ngogledd Iwerddon, a gostyngiad o 8.3% yn yr Alban.

Cyfanswm y cyfrif mewnforwyr yng Nghymru yn 2023 Ch3 oedd 8,860, cynnydd o 15.1% o'r ffigur yn 2022 Ch3. Yn y DU arhosodd cyfanswm cyfrif y mewnforwyr yn sefydlog dros yr un cyfnod. Dangosodd data cyfaint masnach a gyhoeddwyd gan Gyllid a Thollau EM, ar gyfer y flwyddyn hyd at 2023 Ch3, fod màs net o 17.7 biliwn cilogram wedi'i fewnforio i Gymru, gostyngiad o 14.2% o'r flwyddyn flaenorol hyd at ddiwedd 2022 Ch3.³⁷

Rhagolygon economi'r DU

Cyhoeddwyd cymhariaeth o'r rhagolygon annibynnol a dderbyniwyd rhwng 1 a 12 Ionawr 2024 yn Rhagolygon Trysorlys EM Ionawr 2024 ar gyfer Economi'r DU.³⁸ Y rhagolwg cyfartalog ar gyfer twf CDG y DU yn 2023 oedd 0.4%, sef yr un ffigur â'r hyn a ragwelwyd

yng nghyhoeddiad Rhagfyr 2023. Arhosodd y rhagolwg cyfartalog ar gyfer twf CDG yn 2024 ar 0.4%, yr un ffigur â'r rhagolwg a wnaed ym mis Rhagfyr 2023. Mae Atodiad 2 yr adroddiad hwn yn dangos crynodeb o ragolygon CDG dethol ar gyfer y DU ar gyfer 2023 a 2024.

³² <https://www.uktradeinfo.com/trade-data/regional/2023/uk-regional-trade-in-goods-statistics-third-quarter-2023/>

³³ "Dull rhif cyfan": Mae busnes yn cyfrif fel 1 ym mhob rhanbarth y mae ganddynt weithwyr.

³⁴ <https://www.uktradeinfo.com/trade-data/regional/2023/uk-regional-trade-in-goods-statistics-third-quarter-2023/>

³⁵ <https://www.uktradeinfo.com/trade-data/rts-custom-table/>

³⁶ <https://www.uktradeinfo.com/trade-data/regional/2023/uk-regional-trade-in-goods-statistics-third-quarter-2023/>

³⁷ <https://www.uktradeinfo.com/trade-data/rts-custom-table/>

³⁸ <https://www.gov.uk/government/statistics/forecasts-for-the-uk-economy-january-2024>

- Cofrestrodd hyder busnesau bach ei chweched darlleniad chwarterol negyddol yn olynol.
- Parhaodd yr economi ddomestig i fod yn brif bryder i fusnesau bach fel rhwystr i dwf.
- Mae marwolaethau busnesau yng Nghymru yn parhau i fod yn uwch na genedigaethau busnes.
- Mae Banc Lloegr yn disgwyl y bydd y buddsoddiad mewn tai, sy'n cynnwys gwariant adeiladu newydd yn bennaf, wedi gostwng yn 2023, ac y bydd yn parhau i ostwng yn 2024 a 2025.

Uchafbwyntiau'r gyllideb

Daeth Datganiad Hydref y DU â newyddion i'w groesawu i gwmnïau bach a'r hunangyflogedig. Roedd hyn yn cynnwys gostyngiad mewn Cyfraniadau Yswiriant Gwladol Dosbarth 4 ar gyfer y rheini mewn hunangyflogaeth gydag elw rhwng £12,570 a £50,270, estyniad i'r rhyddhad ardrethi busnes i gwmnïau yn y sector manwerthu a lletygarwch, a thalu hwyr

i ddiwygiadau BBaCh. Yn bwysicach efallai i fusnesau bach twf uwch fu'r penderfyniad i wneud gwariant cyfalaf llawn yn nodwedd barhaol. Mae adroddiadau chwarterol blaenorol wedi awgrymu nifer y cwmnïau Cymreig sydd wedi bod yn pryderu am lefelau trethiant a rhwystrau i fuddsoddiad.

Poblogaeth fusnes yn 2023

Amcangyfrifwyd bod 253,395 o fusnesau bach a chanolog gweithredol yng Nghymru yn 2022, ac o'r rhain, roedd 241,710 yn microfusnesau a oedd yn cyflogi llai na naw o bobl.³⁹ Mae ffigurau dros dro ar gyfer 2023 yn awgrymu bod cyfanswm nifer y BBaChau wedi gostwng tua 3% i 246,375, a bod llawer o'r golled hon (ychydig dros 7,000) yn ymwneud â microfentrau. Y tri sector BBaCh mwyaf yng Nghymru, yn seiliedig

ar nifer y mentrau, oedd: y sector cyfanwerthu, manwerthu, trafniadaeth, gwestai, bwyd a chyfathrebu; y sector gwasanaethau ariannol a busnes; a'r sector adeiladu. Mae cyfanswm nifer y mentrau yng Nghymru wedi bod yn gostwng yn gyson yn y cyfnod 2021-23. Dros y cyfnod hwn mae cyfanswm nifer y mentrau (gan gynnwys mentrau mawr) wedi gostwng o ychydig llai na 264,000 i tua 248,000.

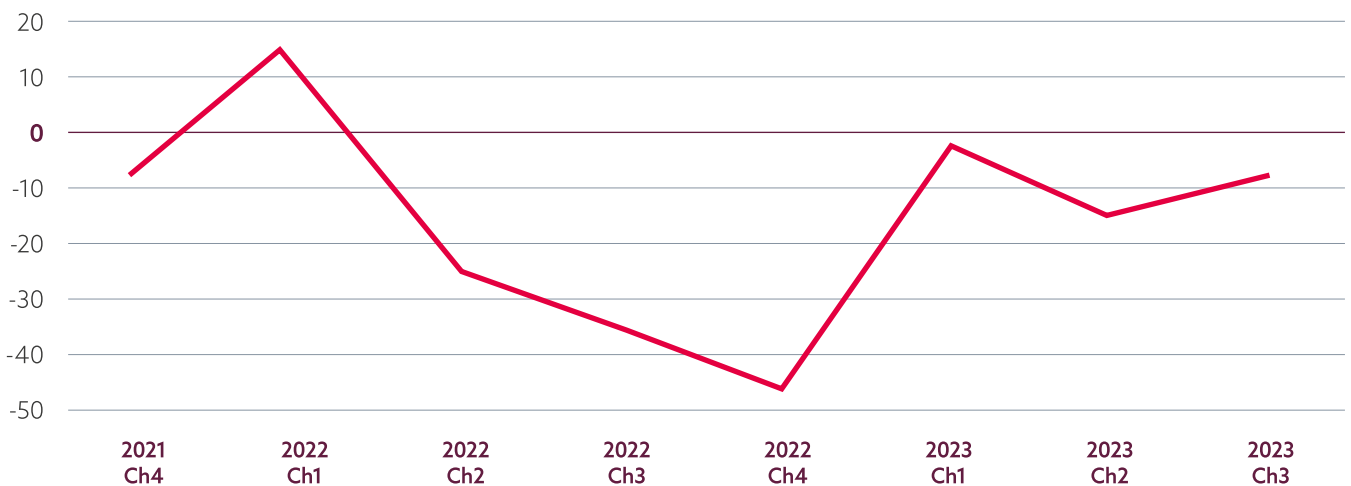
³⁹ <https://stats.wales.gov.wales/Catalogue/Business-Economy-and-Labour-Market/Businesses/Business-Structure/Headline-Data/enterprises-by-sizeband-area-year>

Hyder busnesau bach yn dal mewn tiriogaeth negyddol

Cofrestrodd Mynegai Busnesau Bach y DU (MBB) y Ffederasiwn Busnesau Bach (FfBB)⁴⁰ ar hyder busnesau bach ei chweched darlleniad chwarterol negyddol yn olynol yn 2023 Ch3 o -8.0 pwynt.⁴¹ Serch hynny, roedd hyn yn welliant ar fynegai 2023 Ch2 o -14.2. Mae Ffigur 3.1 yn dangos tuedd MBB y FfBB rhwng 2022Ch2 a 2023Ch3. Mae adroddiad MBB 2023Ch3 yn awgrymu bod nifer y busnesau bach a

nododd ostyngiad mewn referniw dros y tri mis blaenorol yn fwy na'r rhai a nododd dwf referniw. Y balans net oedd -5.9 pwynt yn 2023 Ch3, y chweched darlleniad chwarterol negyddol yn olynol. Er bod dau o ranbarthau'r DU (Llundain a'r Gogledd Orllewin) wedi cofrestru MBB rhanbarthol cadarnhaol yn 2023 Ch3, roedd y pum rhanbarth arall y mae data ar gael ar eu cyfer yn parhau i fod yn gadarn yn y negyddol.⁴²

Ffigur 3.1.
Mynegai Hyder Busnesau Bach y DU, 2021 Ch4–2023Ch3

Ffynhonnell: Mynegai Busnesau Bach FfBB, 2023Ch3⁴³

⁴⁰ Mae'r Ffederasiwn Busnesau Bach yn esbonio: 'Mae'r Mynegai Busnesau Bach yn fynegai pwysol o'r ymatebion i'r cwestiwn: "O ystyried eich perfformiad busnes cyffredinol, ac anwybyddu unrhyw amrywiadau tymhorol arferol ar yr adeg hon o'r flwyddyn, sut ydych chi'n edrych ar ragolygon busnes dros y flwyddyn nesaf, tri mis, o gymharu â'r tri mis blaenorol?" Rhoddir y pwysiad +2 i gyfran y cwmnïau a ddywedodd fod llawer wedi gwella. Wedi gwella ychydig +1, tua'r un peth 0, ychydig yn waeth -1, a llawer gwaeth -2; mae'r Mynegai Busnesau Bach yn deillio o gyfanswm y ffactorau hyn'.

⁴¹ <https://www.fsb.org.uk/resource-report/small-business-index-quarter-3-2023.html>

⁴² Nid yw'r mynegai yn cynnwys Cymru a Gogledd Iwerddon, fel y mae'r Ffederasiwn Busnesau Bach yn adrodd: 'Nid yw meintiau sampl Cymru a Gogledd Iwerddon yn ddigonol ar gyfer adrodd yn gywir' Yn ogystal, 'Cyfunir y Gogledd-ddwyrain â Swydd Efrog a'r Humber i gynhyrchu rhanbarth cyfun, oherwydd i feintiau sampl isel ar gyfer yr hen ranbarth'.

⁴³ Mynegai Busnesau Bach yr FSB, Ch3 2023 op. cit.

Parhaodd gwahaniaethau mawr mewn hyder sectoraidd yn 2023 Ch3. Gwelwyd gwelliant bach yn y mynegai hyder busnes yn y sector gwasanaethau Llety a Bwyd o'r chwarter blaenorol; serch hynny parhaodd yn wan iawn ar -31.1 pwynt. Parhaodd y sector Cyfanwerthu ac Adwerthu yr ail wannaf yn 2023Ch3 gyda gwerth mynegai MBB o -22.8, a oedd hefyd yn welliant ar y gyfradd a adroddwyd yn 2023Ch2 (-37.8 pwynt). Cofnododd hyder busnes mewn Gweithgynhyrchu ac Adeiladu hefyd werthoedd mynegai negyddol o -6.7 a -7.7 yn y drefn honno yn 2023Ch3. Er mai gweithgareddau Proffesiynol, Gwyddonol a Thechnegol oedd yr unig sector mawr gyda mynegai cadarnhaol eto, sef 6.9 yn 2023 Ch3, serch hynny parhaodd i brofi'r dirywiad mewn hyder a welwyd yn ystod 2023.

Fel gydag adroddiadau chwarterol MBB blaenorol, roedd yr economi ddomestig yn parhau i fod yn brif bryder i fusnesau bach fel rhwystr posibl i dwf, a nodwyd gan 63.5% o BBaChau yn 2023 Ch3 (ychydig yn uwch na'r 61% a gofnodwyd yn 2023 Ch2). Yn yr un modd, galw defnyddwyr oedd yr ail ffactor uchaf a nodwyd gan 33.3% o fusnesau bach (er bod hyn yn cynrychioli gostyngiad bychan o gymharu â 36% o fusnesau yn Ch2). Mynediad at staff â'r sgiliau priodol, costau llafur, beichiau treth, costau mewnbwn, a chostau tanwydd, oedd yr rhwystrau nesaf a nodwyd yn aml i dwf busnes posibl.

Yn ei Fonitor Hyder Busnes (MHB) ei hun, nododd y corff proffesiynol, Sefydliad Cyfrifwyr Siartredig Cymru a Lloegr' (ICAEW), fod hyder busnes y DU wedi profi gostyngiad bach pellach yn ystod 2023 Ch3 o gymharu â 2023 Ch2⁴⁴, sy'n golygu bod busnesau yn yr arolwg hwn mae hyder hefyd yn parhau'n isel (er mewn ffigurau cadarnhaol). Canfuwyd ei fod yn arbennig o isel mewn Adeiladu (- 30.5) ac Eiddo

(-5.4). At hynny, lleihaodd twf blynyddol mewn gwerthiannau domestig ymhellach yn ystod Ch3, er bod perfformiad allforio wedi sefydlogi. Er bod cwmnïau mewn perchnogaeth breifat yn gweld gwerthiannau domestig ac allforio cryfach na chwmnïau a restrir yn y DU, roedd taliadau hwyr yn broblem sylweddol iddynt, tra bod BBaChau yn aml yn nodi eu baich treth fel mater o bwys. Roedd hyder busnes ymhlith busnesau bach a chanolig yn yr arolwg hwn yn 1.8 (roedd hyn yn cynrychioli gostyngiad o 3 phwynt o Ch2). Ledled y DU, busnesau yng Ngogledd Orllewin Lloegr oedd fwyaf hyderus yn ystod 2023 Ch3, a thra bod hyder yn y rhan fwyaf o ranbarthau eraill Lloegr a'r Alban ychydig yn gadarnhaol, roedd hyder yn Nwyrain Lloegr, De Orllewin Lloegr, De Ddwyrain Lloegr a Chymru yn negyddol (tua -3 i gyd).

Adroddodd Monitor Cyllid BBaCh 2023 Ch3⁴⁵ fod 27% o'r holl BBaChau a ymatebodd yn y DU (ac eithrio busnesau wedi dechrau o'r newydd) wedi profi twf dros y 12 mis diwethaf. Wedi'u torri i lawr yn ôl maint BBaChau, profodd 45% o fusnesau sy'n cyflogi 50-249 o weithwyr, 47% o'r rhai sy'n cyflogi 10-49, 35% yn cyflogi 1-9, a 24% o'r rhai heb unrhyw gyflogaion dwf yn y 12 mis diwethaf. Nodwyd yr hinsawdd economaidd bresennol fel y rhwystr allweddol i dwf BBaCh yn yr arolwg hwn (35%), cynnydd nodedig ers dechrau'r flwyddyn (pan oedd yn 30%). Roedd ansicrwydd gwleidyddol (21%) a llif arian neu broblemau gyda thaliadau hwyr (14%) hefyd yn bryderon a godwyd gan ymatebwyr BBaChau i'r arolwg hwn. Yn ogystal, dywedodd 40% o ymatebwyr BBaCh eu bod wedi cael 'effaith sylweddol' a dywedodd 35% ychwanegol 'effaith rywffaint' gan gostau cynyddol yn ystod 2023Ch3. Mae pob gobaith yn ystod 2024 y bydd y pwysau costau hyn ar fusnesau yn gostwng yn unol â'r gostyngiad mewn prif gyfraddau chwyddiant.

⁴⁴ Mae ICAEW yn esbonio: 'mae canlyniadau'r arolwg yn seiliedig ar 1,000 o gyfweiliadau ffôn ymhlith Cyfrifwyr Siartredig ICAEW sy'n cwmpasu ystod o sectorau, rhanbarthau a meintiau cwmnïau yn y DU, gan sicrhau darlun cynrychioliadol o economi'r DU'. <https://www.icaew.com/technical/economy/business-confidence-monitor/business-confidence-monitor-national>

⁴⁵ <https://www.bva-bdrc.com/wp-content/uploads/2023/11/SME-Monthly-Charts-Sept-2023.pdf>

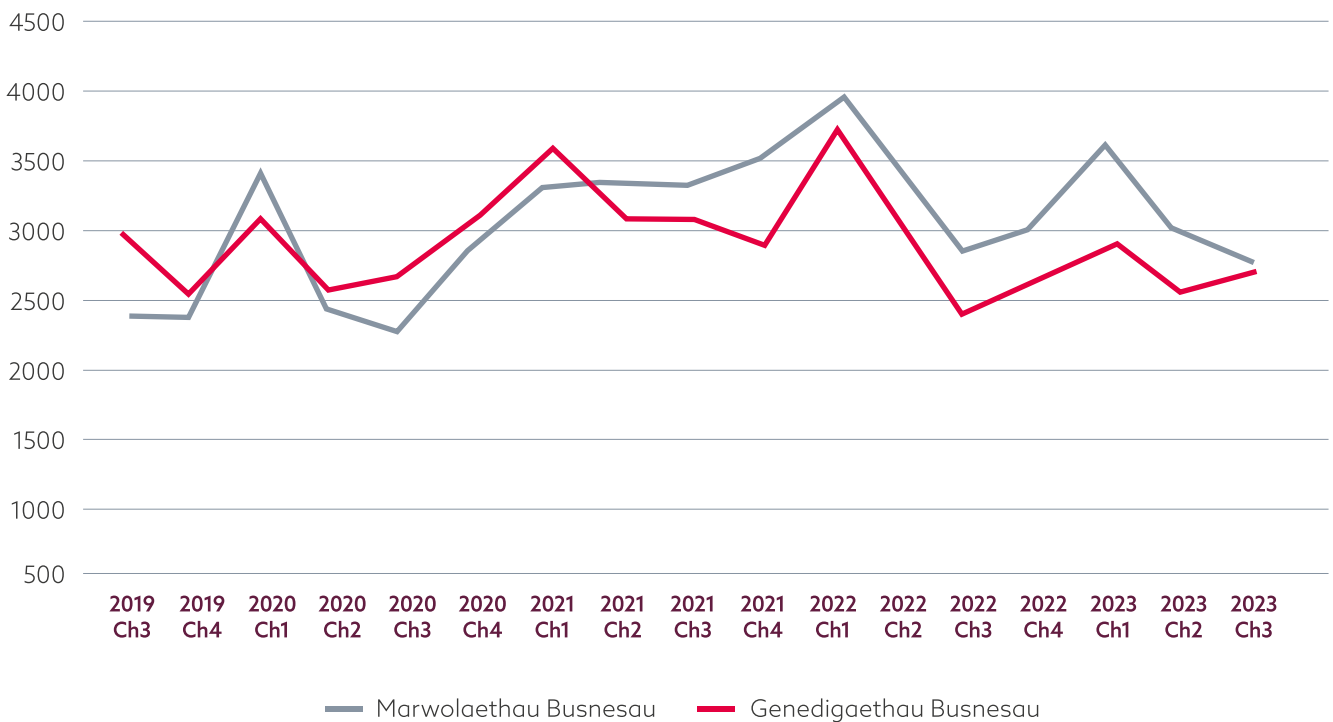
Roedd marwolaethau busnesau yng Nghymru yn fwy na nifer y genedigaethau busnes

Adroddodd y SYG gyfanswm amcangyfrifedig o 78,655 o enedigaethau busnes yn y DU yn ystod 2023 Ch3; roedd hyn yn gynydd o 15% ar 2022 Ch3.⁴⁶ Dywedodd y SYG hefyd fod nifer y marwolaethau busnes yn y DU yn 2023 Ch3 yn 69,445, a oedd 14% yn is na'r un chwarter yn y flwyddyn flaenorol. Yn 2023Ch3, felly, roedd nifer y genedigaethau busnes yn uwch na marwolaethau ledled y DU. Mae Ffigur 3.2 yn dangos yr amrywiad mewn genedigaethau

a marwolaethau busnes chwarterol yng Nghymru dros yr 17 chwarter diwethaf. Nifer y genedigaethau busnes yng Nghymru yn 2023Ch3 oedd 2,655, tra bod nifer y marwolaethau busnes yng Nghymru yn ystod yr un cyfnod yn 2,715. Mae nifer y marwolaethau yng Nghymru, felly, yn parhau i fod yn uwch na genedigaethau busnes fel y mae wedi'i wneud ers 2021 Ch2, er bod y bwlch yn amlwg wedi lleihau.

Ffigur 3.2.

Demograffeg Busnes Chwarterol yng Nghymru, 2019 Ch3 - 2023 Ch3

Ffynhonnell: Demograffeg Busnes SYG, Ystadegau Arbrolol Chwarterol, DU⁴⁷

⁴⁶ <https://www.ons.gov.uk/businessindustryandtrade/business/activitysizeandlocation/bulletins/businessdemographyquarterlyexperimentalstatisticsuk/julyseptember2023>

⁴⁷ SYG / ONS, ibid.

Arolwg o effeithiau ac amodau busnes

Adroddodd yr Arolwg o Effeithiau ac Amodau Busnes (BICS) SYG ar gyfer 27 Tachwedd i 10 Rhagfyr 2023 (Wave 97)⁴⁸ fod 19.9% o fusnesau Cymreig a arolygwyd wedi gweld cynnydd mewn gwerthiant o gymharu â'r mis blaenorol a gyda 21% yn adrodd gostyngiad ers y llynedd. mis. Roedd tua 24.1% o'r busnesau a arolygwyd yng Nghymru yn disgwyl i werthiant gynyddu ym mis Ionawr 2024 yn erbyn cyfartaledd y DU o 16.8%. Yn bwysig, mae BICS yn datgelu rhywfaint o ostyngiad mewn costau a phwysau prisiau. Dim ond 6.9% o'r busnesau a arolygwyd yng Nghymru a adroddodd fod prisiau nwyddau a gwasanaethau wedi cynyddu o'u cymharu â'r mis blaenorol, a gyda 12.3% o'r busnesau a arolygwyd yng Nghymru yn adrodd bod y prisiau yr oeddent wedi'u talu am nwyddau a

gwasanaethau wedi cynyddu yn y flwyddyn flaenorol. mis. Roedd tua 15.5% o gwmnïau Cymreig yn gallu adrodd eu bod yn disgwyl i'w cyflogaeth gynyddu ym mis Ionawr 2024 (DU 15.1%), a dim ond 6.2% yn credu eu bod mewn perygl cymedrol o ansolfedd (DU 7.3%).

O gymharu â'r un cyfnod yn 2022 roedd tua 24.6% o fusnesau Cymru yn credu bod eu perfformiad wedi cynyddu (DU 24.1%) a gyda 17.8% yn credu ei fod wedi gostwng (DU 18.5%). O ran disgwyliadau ar gyfer 2024, roedd 39.5% o fusnesau Cymru yn disgwyl y byddai eu perfformiad yn cynyddu yn 2024 (DU 35.6%). Roedd cyfran uwch o fusnesau a arolygwyd yng Nghymru yn disgwyl cynnydd mewn perfformiad o gymharu â'i gilydd yn y DU ac eithrio Swydd Efrog-Glannau Humber.

Ansolfedd busnesau

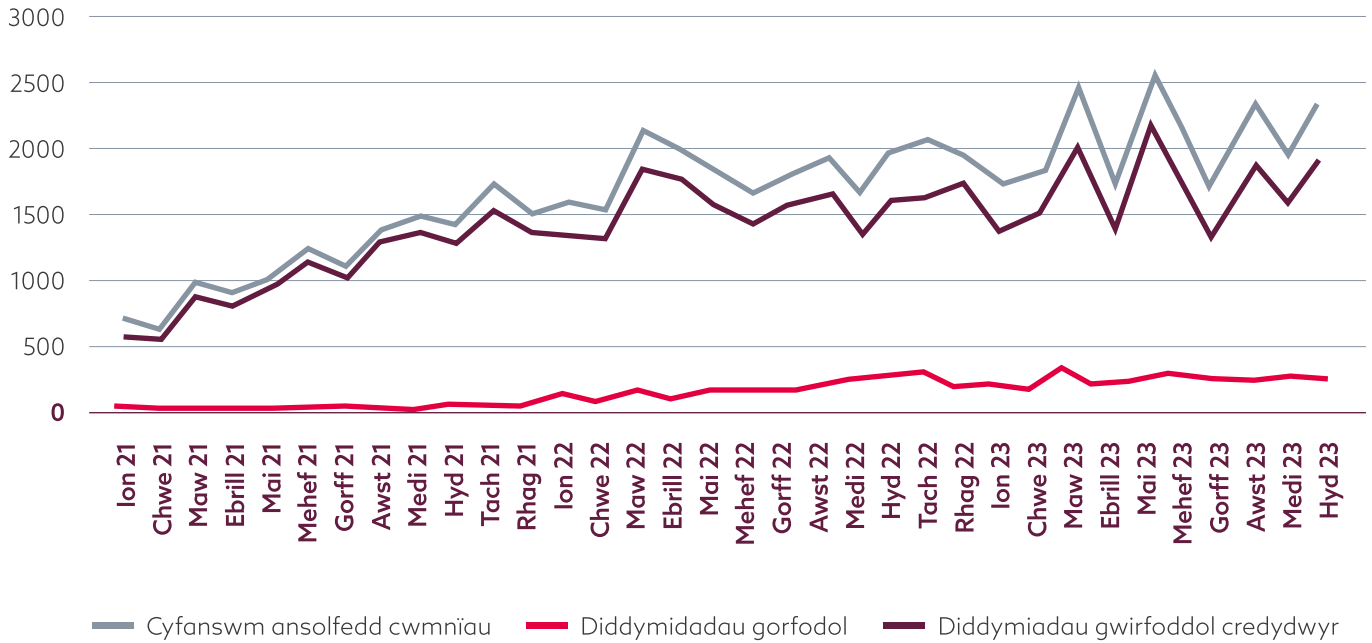
Mae Ffigur 3.3 yn dangos y duedd o ansolfedd cwmnïau cofrestredig yng Nghymru a Lloegr o fis Ionawr 2021 i fis Hydref 2023. Mae nifer yr ansolfeddau hyn wedi parhau i amrywio'n sylweddol drwy gydol 2023. Mae cyfanswm yr ansolfedd misol ym mis

Hydref 2023 wedi dechrau codi eto ac wedi cyrraedd 2,315. Mae'r gyfradd gyffredinol hon wedi parhau i gael ei hysgogi'n bennaf gan ddatodiad gwirfoddol credydwy'r, sef 1,889 ym mis Hydref 2023, tra bod nifer y datodiad gorfodol yn 256 yn ystod yr un mis.

⁴⁸ <https://www.ons.gov.uk/economy/economicoutputandproductivity/output/datasets/businessinsightsandimpactontheukeconomy>

Ffigur 3.3.

Ansolfedd Cwmnïau Cofrestredig Misol, Cymru a Lloegr, Ionawr 2021 – Hydref 2023

Ffynhonnell: Ystadegau Misol Ansolfedd Llywodraeth y DU⁴⁹

Fel y nodwyd yn flaenorol, gall dyfarniadau'r Llys Sirol ar gyfer dyled helpu'n rhannol i ragweld ansolfedd yn y dyfodol o'u cymryd fel rhan o duedd ehangach. O gymharu â 2022 Ch3, roedd dyfarniadau llys sirol i fyny 15% i 448,000 yn 2023 Ch3, ac roedd 82% o'r rhain yn seiliedig ar

hawliadau arian (cynnydd o 16%). Cododd nifer yr hawliadau arian ym mhob categori yn 2023 Ch3 o gymharu â 2022 Ch3, gyda hawliadau arian gwerth llai na £500 a rhwng £1,000 a £3,000 yn cynyddu fwyaf (11% ac 20% yn y drefn honno).⁵⁰

Tai ac eiddo masnachol

Mae elfen allweddol o weithgarwch Banc Datblygu yn cysylltu â buddsoddi mewn eiddo (gweler adran 5). Mae'r adroddiad chwarterol hwn yn amlygu rhywfaint

o wybodaeth ddiweddar yn ymwneud â ffactorau sy'n effeithio ar y galw am gyllid i gefnogi buddsoddiadau eiddo.

⁴⁹ <https://www.gov.uk/government/collections/monthly-insolvency-statistics>

⁵⁰ <https://www.gov.uk/government/statistics/civil-justice-statistics-quarterly-july-to-september-2023/civil-justice-statistics-quarterly-july-to-september-2023>

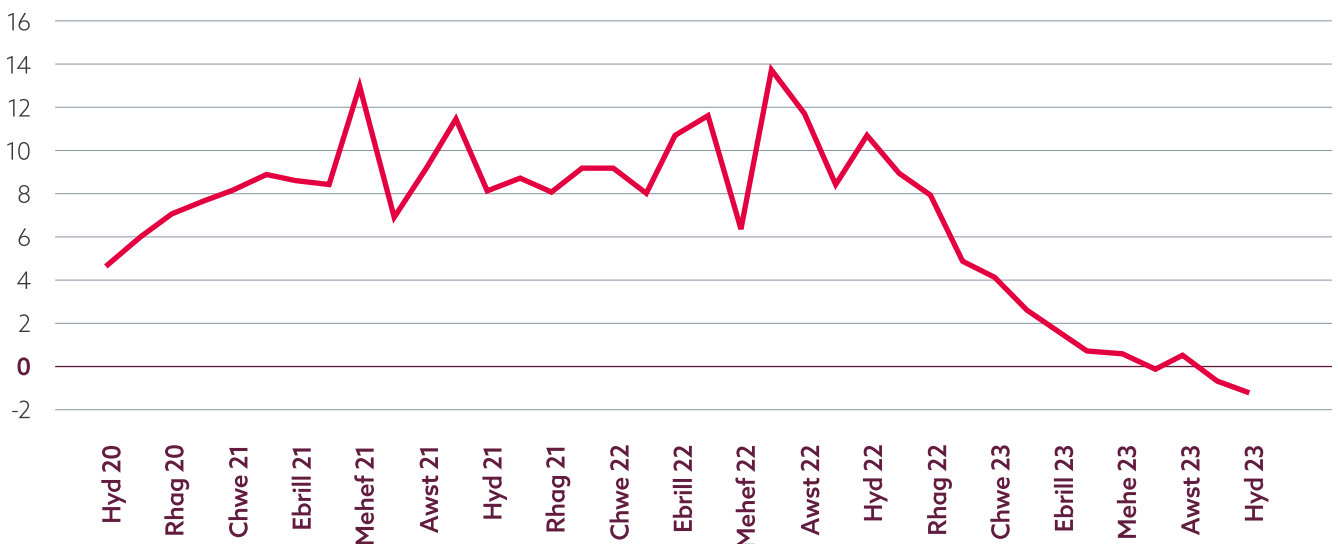
Prisiau tai yn parhau i ostwng yn 2023

Mae data diweddaraf y Swyddfa Ystadegau Gwladol, sy'n dal pryniannau arian parod a rhai sy'n seiliedig ar forgeisi, yn dangos bod prisiau tai yn y DU wedi gostwng 1.2% yn y 12 mis hyd at Hydref 2023.⁵¹ Pris cyfartalog tai

yn y DU ym mis Hydref 2023 oedd £288,000, a oedd £3,000 yn is na 12 mis yn flaenorol. Pris tŷ cyfartalog yng Nghymru ym mis Hydref 2023 oedd £214,000, sy'n cynrychioli gostyngiad o 3% o fis Hydref 2022.

Ffigur 3.4.

Mynegai Prisiau Tai SYG, Hydref 2020-Hydref 2023

Ffynhonnell: Mynegai Prisiau Tai SYG⁵⁰

Er bod cyfraddau morgeisi wedi dechrau lleihau'n ddiweddar wrth i fuddsoddwyr ddisgwyl i Fanc Lloegr dorri'r gyfradd feincnod yn gynt na'r disgwyl, mae Nationwide yn rhagweld y bydd prisiau'n gostwng ar lefel debyg neu ar y gorau yn llonydd yn ystod 2024.⁵³ Mae'r Halifax yn rhagweld y bydd yn y gostyngiad yn hyd fwy serth, megis rhwng 2% a 4% yn ystod 2024.⁵⁴

Roedd cyfanswm nifer y trafodion yn ystod 2023 tua 10% yn is na lefelau cyn-bandemig, tra bod

y rhai a oedd yn ymwneud â morgais tua 20% yn is.⁵⁵ Yn y cyfamser, mae Cyllid y DU wedi amcangyfrif y bydd angen i 1.6 miliwn arall o berchnogion tai ail forgeisio yn ystod 2024 pan ddaw eu cyfraddau cyfnod penodol presennol y cytunwyd arnynt cyn i'r codiadau yng nghyfradd Banc Lloegr yn 2023 ddod i ben.⁵⁶ Heb unrhyw ostyngiadau sylweddol mewn cyfraddau a ddisgwylir cyn diwedd 2024 disgwylir i lawer mwy o aelwydydd profi costau tai sylweddol uwch.

⁵¹ <https://www.ons.gov.uk/economy/inflationandpriceindices/bulletins/housepriceindex/october2023>

⁵² SYG / ONS (Hydref 2023) Ibid.

⁵³ <https://www.nationwidehousepriceindex.co.uk/reports/house-prices-fall-1-8-percent-over-the-course-of-2023>

⁵⁴ <https://www.halifax.co.uk/media-centre/house-price-index.html>

⁵⁵ Nationwide (Rhagfyr 2023) Op cit.

⁵⁶ <https://www.ukfinance.org.uk/news-and-insight/blog/2024-choosing-right-product-transfer>

Arafu mewn gweithgarwch adeiladu tai yn y DU yn ystod 2023

Mae Banc Lloegr yn disgwyl y bydd buddsoddiad mewn tai, sy'n cynnwys gwariant ar adeiladau newydd yn bennaf, wedi gostwng 5.75% yn 2023, ac y bydd yn gostwng 6.75% yn 2024, a 2.75% yn 2025.⁵⁷ Asesodd Sefydliad Brenhinol yr Arolygon Siartredig y byddai adeiladu tai yn y DU yn y tri mis hyd at fis Medi 2023 yn debygol o fod wedi profi ei lefelau isaf ers dechrau'r pandemig.⁵⁸ Yn y cyfamser, parhaodd mynegai rheolwyr pwrcasu adeiladu S&P Global/C IPS UK i ostwng yn ystod ychydig fisoedd olaf 2023, wedi'i ysgogi'n bennaf gan arafu sylweddol mewn gweithgarwch adeiladu tai.⁵⁹

Darparodd Taylor Wimpey ddiweddariad optimistaidd ar ei elw blynyddol ym mis

Tachwedd 2023, yn dilyn neges yr un mor gadarnhaol gan Persimmon, a oedd yn nodi cynnydd cryf mewn gwerthiannau cartrefi ym mis Hydref. Fodd bynnag, disgwylir yn gyffredinol y bydd y broses o sefydlogi ac adfer tai yn ystod 2024 yn araf.⁶⁰ Nid yw'n ymddangos bod y sector yn disgwyl gwelliant sylweddol yn ystod 2024. Mae rhai o'r datblygwyr mwyaf yn torri cymaint â chwarter yn eu cyfaint yn ystod eu blynyddoedd ariannol presennol. Mae'n ymddangos bod yr ofnau hyn yn cael eu hysgogi gan ddisgwyliadau bod cyfraddau Banc Lloegr yn annhebygol o ostwng yn sylweddol yn y tymor canolig, yn ogystal â ffactorau eraill, megis diwedd y cynllun Cymorth i Brynu yn Lloegr (er ei fod yn parhau tan 2025 yng Nghymru).⁶¹

Gostyngodd gwerth eiddo masnachol y DU yn 2023

Cafodd gwerthoedd eiddo masnachol flwyddyn yr un mor anodd yn ystod 2023, gyda gostyngiadau sylweddol, gan fod cyfraddau llog uwch hefyd wedi effeithio ar y farchnad fasnachol.⁶² Gan adlewyrchu pryderon ynghylch costau dyled cynyddol ac, efallai, pryderon am swyddfeydd post-bandemig gwag wrth i bobl barhau i weithio gartref am lawer o'u hwythnos waith, mae buddsoddiadau yng nghronfeydd eiddo'r DU wedi bod yn lleihau. Roedd adbryniadau o gronfeydd eiddo'r DU dros 2023 yn uchel, gyda thua £1.4 biliwn yn gadael y farchnad yn ystod y cyfnod hwn.⁶³

Mae Land Securities, un o landlordiaid masnachol mwyaf y DU, wedi nodi bod gwerth ei bortffolio o £10 biliwn wedi gostwng 3.6% yn y chwe mis hyd at fis Medi 2023 o ganlyniad i gyfraddau llog cynyddol. Roedd, fodd bynnag, yn rhagweld y byddai buddsoddiad mewn eiddo masnachol yn gwella yn ystod 2024.⁶⁴ Serch hynny, mae'r farchnad ar gyfer swyddfeydd mawr a chanolfannau siopa yn parhau i gael ei heffeithio'n wael, ac mae gwelliant sylweddol yn 2024 yn ymddangos yn annhebygol.⁶⁵

⁵⁷ Banc Lloegr (Tachwedd 2023) Adroddiad Polisi Ariannol, t.14. <https://www.bankofengland.co.uk/monetary-policy-report/2023/november-2023>

⁵⁸ Financial Times (2.11.23) Adeiladu tai yn y DU ar ei wannaf ers dechrau'r pandemig meddai syrfewyr. <https://www.ft.com/content/813f596c-1a94-48ca-8699-00730928f3b5>

⁵⁹ Financial Times (6.12.23) Gweithgarwch adeiladu'r DU yn crebachu am y trydydd mis yn olynol. <https://www.ft.com/content/e2421e22-c6b3-47ae-b527-0a09a59927fa>

⁶⁰ Financial Times (9.11.23) 'Mae diweddariad elw Taylor Wimpey yn awgrymu bod y gwaethaf drosodd i'r sector tai'. <https://www.ft.com/content/3a6484f2-452c-437c-88a3-009db326f8dd>

⁶¹ Building (20.11.23) 'UK housebuilding recession: How much worse is it going to get?'. <https://www.building.co.uk/focus/uk-housebuilding-recession-how-much-worse-is-it-going-to-get/5126399.article>

⁶² Financial Times (16.11.23) 'Mae Great Portland yn prynu mwy o eiddo yn Llundain nag y mae'n ei werthu am y tro cyntaf ers degawd'. <https://www.ft.com/content/d14d3c4b-7f00-49d4-be74-83afa5e798b2>

⁶³ Financial Times (27.10.23) 'Sut y colodd buddsoddwyr eu cariad at gronfeydd eiddo'r DU'. <https://www.ft.com/content/99b8f61a-ae45-4961-8513-83fd3e6ee967>

⁶⁴ Financial Times (14.11.23) 'Mae Landsec yn rhagweld cyfleoedd prynu mewn eiddo masnachol'. <https://www.ft.com/content/c82d0149-67d7-442f-891d-abf64e1ecc21>

⁶⁵ Financial Times (27.10.23) Op. cit.

- Cynyddodd cyfran y BBaChau yn y DU sy'n defnyddio cyllid allanol yn 2023 Ch3.
- Mae tueddiadau ar i fyny yn y defnydd o gardiau credyd a gorddrafftiau wedi parhau.
- Bu gostyngiad bach ar y gyfradd llog gyfartalog ar fenthyciadau BBaCh ym mis Medi 2023.

Cyflenwad a galw am fenthycia busnes

Mae Arolwg Cyflwr Credyd chwarterol Banc Lloegr o fenthycwyr banciau a chymdeithasau adeiladu yn archwilio tueddiadau a datblygiadau yn amodau credyd y DU. Gofynnodd arolwg 2023Ch3 i fenthycwyr adrodd ar eu newidiadau canfyddedig yn ochrau cyflenwad a galw amodau credyd ar gyfer y tri mis hyd at Awst 2023, o gymharu â'r tri mis hyd at fis Mai 2023, ac yna newidiadau disgwyliedig hyd at fis Tachwedd 2023.⁶⁶

Dyweddodd benthycwyr fod argaeledd credyd (a ddiffinnir fel parodrwydd a gallu i gyflenwi credyd) i'r sector corfforaethol wedi aros yr un fath yn 2023 Ch3. Er bod argaeledd credyd busnesau bach wedi cynyddu fymryn, roedd credyd i fusnesau canolig a mawr heb newid. Roedd disgwyl i argaeledd cyffredinol aros yr un fath yn 2023 Ch4. Yn y cyfamser, dywedodd benthycwyr hefyd fod y galw gan fusnesau

bach wedi aros yr un fath, tra bod y galw gan fusnesau canolig a mawr wedi lleihau. Wrth edrych i'r dyfodol, roedd disgwyl i'r galw am fenthycia busnesau bach a chanolig leihau ychydig yn 2023 Ch4, tra bod disgwyl i'r galw gan fusnesau mawr aros heb newid.

Dyweddodd benthycwyr hefyd fod cyfraddau diofyn ar fenthycia busnesau bach wedi gostwng ychydig yn ystod 2023 Ch3, tra nad oedd wedi newid ar gyfer busnesau canolig a mawr. Wrth edrych ymlaen, roedd disgwyl i gyfraddau rhagosodedig gynyddu yn 2023Ch4 ar gyfer busnesau bach, cynyddu ychydig ar gyfer busnesau canolig eu maint, ac aros yn ddigynnewid ar gyfer busnesau mawr. Yn y cyfamser, ni ddangosodd colledion yn achos diffygdalu unrhyw newid sylweddol i fusnesau o bob maint yn 2023Ch3.

Cynnydd yng nghyfran BBaCh y DU sy'n defnyddio cyllid allanol

Canfyddodd Monitor Cyllid BBaCh⁶⁷ fod 50% o BBaChau y DU wedi defnyddio cyllid allanol yn ystod 2023 Ch3. Mae hyn yn gynnydd o gymharu â dechrau 2023, pan oedd yn 41%. Mae hyn oherwydd y defnydd cynyddol o gyllid 'traddodiadol' a gwell dealltwriaeth o gyllid

pandemig sydd eto i'w ad-dalu. Yn yr un modd, parhaodd tueddiadau ar i fyny yn ystod 2023 yn y defnydd o gardiau credyd a gorddrafftiau, sef y mathau mwyaf poblogaidd o gyllid erbyn hyn, yn ystod 2023 Ch3. Roedd cardiau credyd yn cyfrif am 20% a gorddrafftiau 17% o gyllid

⁶⁶ <https://www.bankofengland.co.uk/credit-conditions-survey/2023/2023-q3>

⁶⁷ <https://www.bva-bdrc.com/wp-content/uploads/2023/11/SME-Monthly-Charts-Sept-2023.pdf>

BBaCh yn ystod Ch3, gyda phrydlesu (11%), benthyciad banc/morgais (10%), a grantiau (4%). Arhosodd nifer y busnesau bach a chanolig a oedd yn chwistrellu arian personol

i'w busnes yn 2023 Ch3 ar 36%, ac roedd 23% o'r busnesau hyn yn credu nad oedd ganddynt unrhyw ddewis wrth wneud hynny.

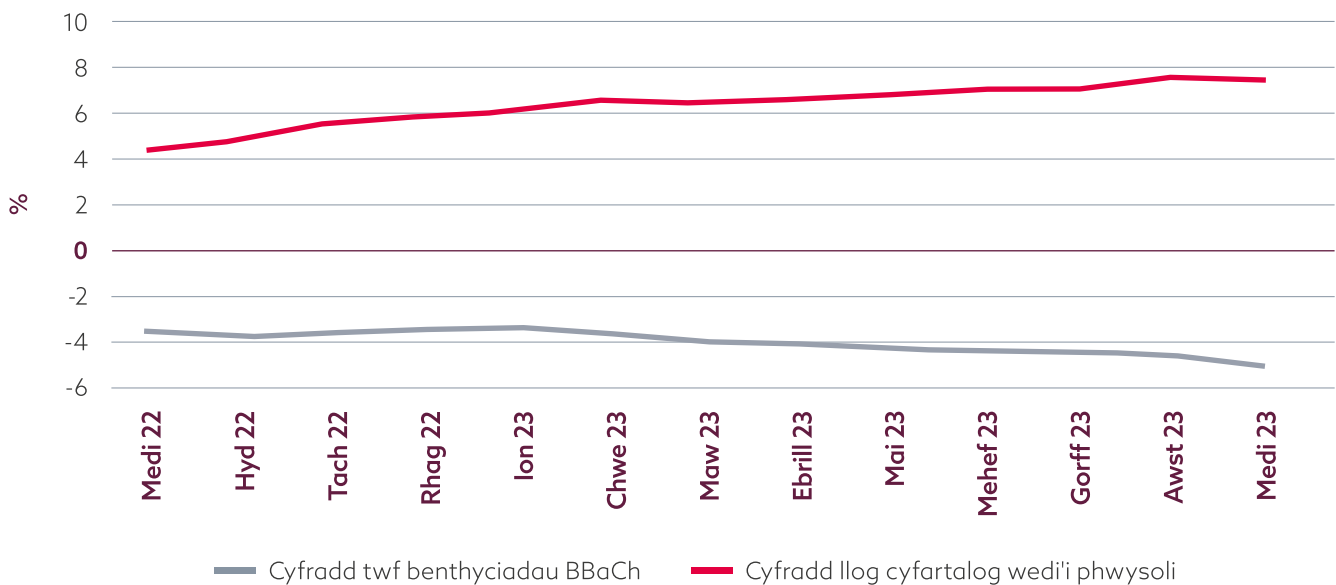
Gostyngodd y gyfradd llog gyfartalog ar fenthyciadau BBaCh ychydig ym mis Medi 2023

Mae Ffigur 4.1 yn dangos cyfradd twf misol benthyciadau BBaCh a'r gyfradd llog wedi'i phwysoli yn seiliedig ar ddata Banc Lloegr.⁶⁸ Roedd cyfradd twf benthyciadau BBaCh yn -5% ym mis Medi 2023 gan barhau â'r duedd ar gyfer gostyngiadau mewn benthyciadau i BBaChau dros y 12 mis diwethaf (yn ogystal â thros y tymor hwy o fis Medi 2021). Yn y

cyfamser, cynyddodd y gyfradd llog gyfartalog ar fenthyciadau BBaChau am y 23ain mis yn olynol, o 2.65% ym mis Hydref 2021 i 7.65% ym mis Awst 2023, y lefel uchaf erioed ar gyfer y degawd diwethaf. Ym mis Medi 2023, fodd bynnag, bu gostyngiad bach o 0.06% ar y gyfradd llog gyfartalog ar fenthyciadau BBaCh o gymharu â'r mis blaenorol.

Ffigur 4.1.

Cyfradd Twf Benthyciadau BBaCh a Chyfradd Llog ar Fenthyciadau BBaCh, Medi 2022 – Medi 2023

Ffynhonnell: Banc Lloegr⁶⁹

⁶⁸ Cyfartaledd misol cyfradd llog sterling bwysoli ar gyfartaledd banciau preswyl y DU - benthyciadau eraill, cyfradd gyfnewidiol sy'n gysylltiedig â Chyfradd Banc (<3mth reset) i fentrau bach a chanolig (yn y cant) heb ei haddasu'n dymhorol. Cyfres Banc Lloegr CFMZ6HQ <https://edu.bankofengland.co.uk/boeapps/database/fromshowcolumns.asp?Trav-el=NlxAZxSUx&FromSeries=1&ToSeries=50&DAT=RNG&FD=1&FM=Jan&FY=2010&TD=11&TM=May&TY=2025&FNY=Y&CSVF=TT&html.x=66&html.y=26&SeriesCodes=CFM-Z6LD&UsingCodes=Y&Filter=N&title=CFMZ6LD&VPD=Y>

⁶⁹ Banc Lloegr, Arian a Chredyd, Medi 2023 <https://www.bankofengland.co.uk/statistics/money-and-credit/2023/september-2023>

Cadwodd Banc Lloegr ei gyfraddau ar 5.25% ar gyfer y cyfnod rhwng mis Hydref a mis Rhagfyr. Mae rhywfaint o obaith y bydd cyfraddau llog busnesau yn gostwng ychydig yn 2024 yn unol â disgwyliadau chwyddiant is. Mae rhai grwpiau rhagweld yn disgwyl gostyngiad o 1 pwynt canran yng nghyfradd y Banc, gyda chyfraddau disgwyliedig mewn ystod o 3.75% i 4.25% ymhen blwyddyn.⁷⁰ Fodd bynnag, mae Banc Lloegr ei hun wedi awgrymu y gallai'r gyfradd llog sylfaenol gyfredol gael ei chadw'n agos at y lefel bresennol am y tri chwarter nesaf.

Fel yr adroddwyd yn flaenorol, cafodd y data Benthycia Busnesau Bach a Chanolig Cyllid y DU mwyaf diweddar sydd ar gael o fewn Codau Post y DU⁷¹ ei gynnwys yn adroddiad blynyddol Dirnad Economi Cymru 2022/23. Dangosodd y data hwn leihad sylweddol mewn benthycia i BBaChau Cymru yn ystod 2022, gyda'r swm benthycia cyffredinol yn gostwng o £20.04bn yn 2021 i £8.88bn yn 2022. Ledled Cymru, ardal cod post Abertawe a gafodd y nifer fwyaf o fenthycia i BBaChau yn 2022, a hyn dilynwyd hyn gan ardaloedd cod post Caerdydd a Llandudno.

Buddsoddiadau ecwiti

Mae buddsoddiadau ecwiti mewn busnesau fel arfer yn deillio o amrywiaeth o ffynonellau, gan gynnwys cronfeydd cyfalaf menter, angylion busnes, cyllidwyr torfol, buddsoddwyr corfforaethol, neu gronfeydd y Llywodraeth, a gall mentrau o'r fath ddigwydd ar wahanol gamau o ddatblygiad busnes.⁷²

Canfyddodd Traciwr Ecwiti Busnesau Bach⁷³ diweddaraf Banc Busnes Prydain/Beauhurst fod y gostyngiad mewn cyllid ecwiti BBaCh a brofwyd yn ystod ail hanner 2022 yn parhau i 2023 ledled y DU. Canfu'r Traciwr Ecwiti fod 2,702 o gytundebau ecwiti wedi'u cyhoeddi yn y DU yn ystod 2022 (o gymharu â 2,912 yn 2021), gyda

gwerth o £16.7bn (£18.8bn yn 2021). Er bod y rhan fwyaf o wledydd a rhanbarthau'r DU wedi profi llai o gytundebau yn 2022 nag yn 2021, aeth Cymru, Swydd Efrog a'r Humber, a De-orllewin Lloegr i'r afael â'r duedd hon. Fel y dangosir yn Ffigur 4.2, nid yw nifer y bargeinion o reidrwydd yn cyfateb i werth y bargeinion. Er bod Cymru, er enghraifft, wedi gweld y cynnydd canrannol uchaf yn nifer y bargeinion a gyhoeddwyd rhwng 2021 a 2022, gyda chynnydd o 19%, i 70 bargaen, gostyngodd cyfanswm gwerth y bargeinion hynny 10% i £82m. Mae'r rhan fwyaf o gytundebau ecwiti'r DU yn Llundain, a oedd yn cyfrif am tua 50% o nifer bargeinion y DU a 65% o werth buddsoddiad ecwiti'r DU yn 2022.

⁷¹ Cyllid y DU, Benthycia BBaCh o fewn Codau Post y DU, H2 2022 <https://www.ukfinance.org.uk/data-and-research/data/sme-lending-within-uk-postcodes>

⁷² [https://developmentbank.wales/sites/default/files/2019-04/Equity Clusters Report. final.pdf](https://developmentbank.wales/sites/default/files/2019-04/Equity%20Clusters%20Report%20final.pdf)

⁷³ Banc Busnes Prydain/Beauhurst (2023). Traciwr Ecwiti Busnesau Bach. <https://www.british-business-bank.co.uk/small-business-equity-tracker-2023/>

Ffigur 4.2.

Nifer a gwerth y bargeinion ecwiti BBaCh a gyhoeddwyd yn ôl gwlad a rhanbarth Lloegr, newid canrannol 2021-2022

	Nifer y Bargeinion % Newid 2022 o'i gymharu â 2021	Gwerth Buddsoddi % Newid 2022 o'i gymharu â 2021
Llundain	-5	-12
De-ddwyrain	-20	3
Alban	-22	37
Dwyrain Lloegr	-6	-15
Gogledd Orllewin	-7	-22
De Orllewin	4	-32
Swydd Efrog a'r Humber	4	48
Gogledd-ddwyrain	-16	-60
Gorllewin Canolbarth Lloegr	-10	-22
Cymru	19	-10
Dwyrain Canolbarth Lloegr	-3	-37
Gogledd Iwerddon	-17	39

Ffynhonnell: Banc Busnes Prydain/Beauhurst⁷⁴

Mae data diweddaraf 2023 (Ch3)⁷⁵ yn dangos bod y DU wedi parhau i brofi dirywiad mewn cyllid ecwiti. Yn wir, 2023Ch3 oedd â'r nifer isaf o fargeinion wedi'u cwblhau ers 2018Ch3. Er bod nifer y bargeinion i lawr, roedd gwerth y

bargeinion yn 2023Ch3 yn uwch na 2023Ch1. Gallai hyn, felly mae'r adroddiad yn ei awgrymu, ddangos y gallai buddsoddwyr ledled y DU fod yn canolbwyntio ar lai o fuddsoddiadau, ond buddsoddiadau mwy.

Gostyngiad yng nghyfran y BBaChau yng Nghymru yn y categori statws credyd risg Uchel

Chwiliwyd cronfa ddata Bureau van Dijk FAME o ddata Tŷ'r Cwmnïau ym mis Rhagfyr 2023 i geisio tystiolaeth o gyfran y BBaChau Cymreig a oedd yn perthyn i wahanol gategorïau risg credyd. Arweiniodd chwiliad Rhagfyr 2023 at 91,069 o fusnesau bach a chanolig â statws credyd hysbys (gostyngiad bach iawn mewn cwmnïau â statws credyd ers chwiliad mis Medi 2023). Mae'n bwysig cydnabod efallai nad yw'r

ffynhonnell hon yn nodi cwmnïau lleiaf Cymru. Mae Ffigur 4.3 yn datgelu, o'r cyfanswm hwn, yr amcangyfrifwyd bod 5.4% o BBaChau yng Nghymru yn y categori statws credyd risg Uchaf, i lawr o tua 5.8% ym mis Medi 2023. Roedd y categori Gofalus yn cynnwys dros 47,000 o BBaChau neu 52% o'r cyfanswm. Mae'r cyfrannau hyn yn eithaf araf i newid a gyda diweddiadau i statws credyd yn dod ar adegau

⁷⁴ Banc Busnes Prydain/Beauhurst (2023). Ibid.

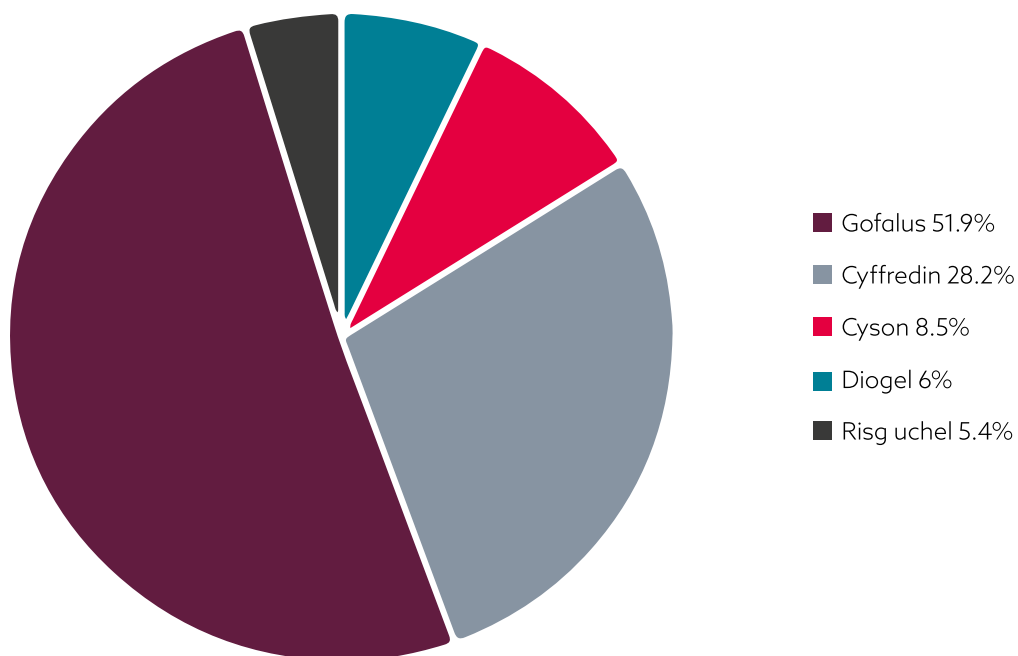
⁷⁵ Beauhurst (Ch3 2023). Diweddiad ar y Farchnad Buddsoddi Ecwiti. <https://www.beauhurst.com/research/equity-investment-market-update-q3-2023/>

gwahanol yn ôl pryd mae data newydd yn cael ei uwchlwytho i gronfa ddata FAME. Fodd bynnag, mae'r gostyngiad yng nghyfran y mentrau yn y categori Risg Uchel yn galonogol, yn enwedig yng nghyd-destun y pryderon a fynegwyd mewn adroddiadau chwarterol blaenorol Dirnad

Economi Cymru ynghylch tueddiadau cynyddol mewn ansolfedd. Hefyd yn galonogol yn ffigurau mis Rhagfyr, o gymharu â rhai mis Medi, roedd cynnydd o 0.5 pwynt canran yng nghyfran y cwmnïau yn y categori risg credyd Cyffredin.

Ffigur 4.3.

Canrannau BBaChau Cymru mewn gwahanol gategoriâu risg credyd, Rhagfyr 2023

Ffynhonnell: Cronfa Ddata FAME

- Yn 2023/24 Ch2 cwblhaodd Banc Datblygu Cymru 123 o fuddsoddiadau, gyda chyfanswm gwerth o dros £24m. Roedd y buddsoddiadau hyn yn gysylltiedig â dros 560 o swyddi newydd a rhai a ddiogelwyd.
- Roedd ychydig dros 38% o werth y buddsoddiad yn 2023/24Ch2 yng nghanolbarth a de-orllewin Cymru, gyda bron i 36% o werth y buddsoddiad yn ne ddwyrain Cymru. Roedd Gogledd Cymru yn cyfrif am tua 26% o werth y buddsoddiad.
- Sicrhaodd y sector adeiladu y gwerth uchaf o fuddsoddiadau Banc Datblygu Cymru yn 2023/24 Ch2, gan gyfrif am dros £10.4m o fuddsoddiad.
- Roedd y nifer uchaf o swyddi a grëwyd neu a ddiogelwyd gan fuddsoddiadau Banc Datblygu yn 2023/24Ch2 yn y sector gweithgynhyrchu.

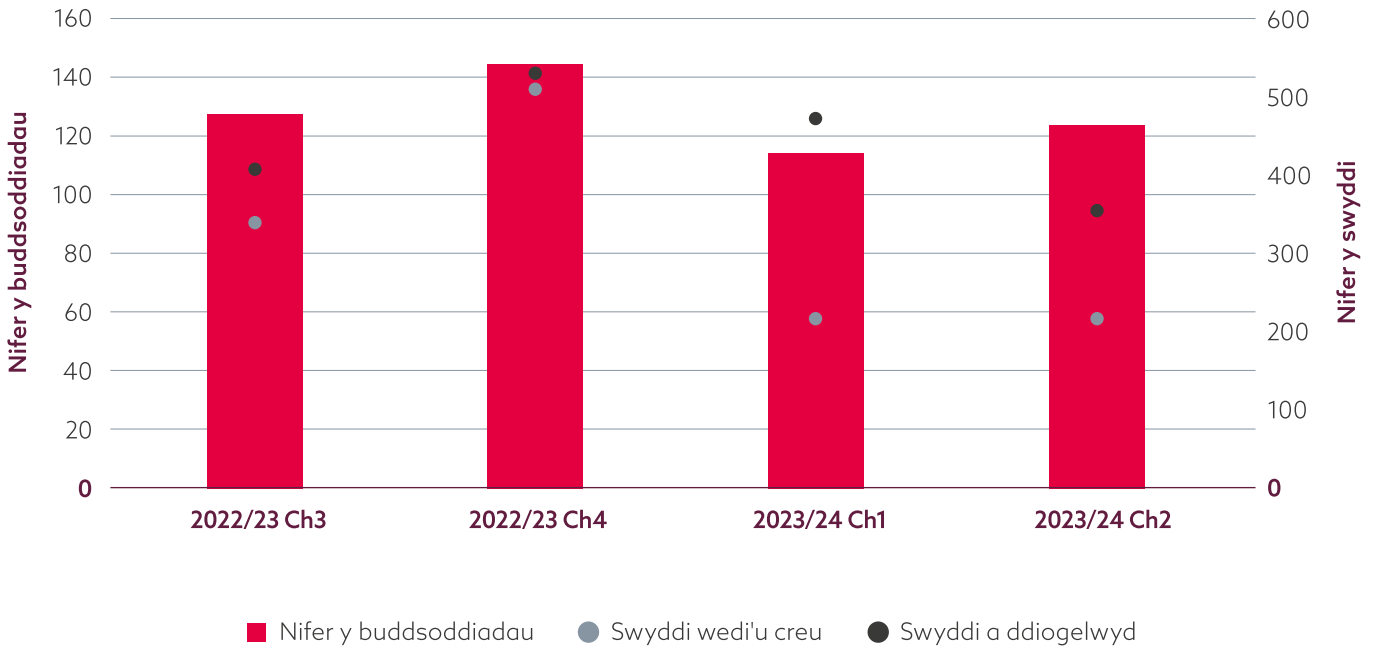
Cwblhaodd y Banc Datblygu 123 o fuddsoddiadau yn 2023/24 Ch2, gan gefnogi mwy na 560 o swyddi

Mae Ffigur 5.1 yn dangos cynnydd chwarterol bach yn nifer y buddsoddiadau a wnaed gan Banc Datblygu Cymru yn ail chwarter 2023/24. Roedd nifer y buddsoddiadau yn 2023/24 Ch2 yn gyson ag ail chwarter y flwyddyn flaenorol (122 o fuddsoddiadau yn 2022/23 Ch2). Er bod nifer y swyddi newydd a grëwyd gan fuddsoddiadau Banc Datblygu yn 2023/24Ch2

(bron i 210 o swyddi) yn gyson â'r chwarter blaenorol, mae nifer y swyddi a ddiogelwyd yn 2023/24Ch2 yn is na'r chwarter blaenorol. At ei gilydd, cefnogwyd dros 560 o swyddi (newydd a rhai a ddiogelwyd) gan fuddsoddiadau Banc Datblygu yn 2023/24 Ch2 o gymharu â dros 680 o swyddi a gefnogwyd yn y chwarter blaenorol.

Ffigur 5.1.

Buddsoddiadau a swyddi a grëwyd ac a ddiogelwyd, 2022/23 Ch3 - 2023/24 Ch2

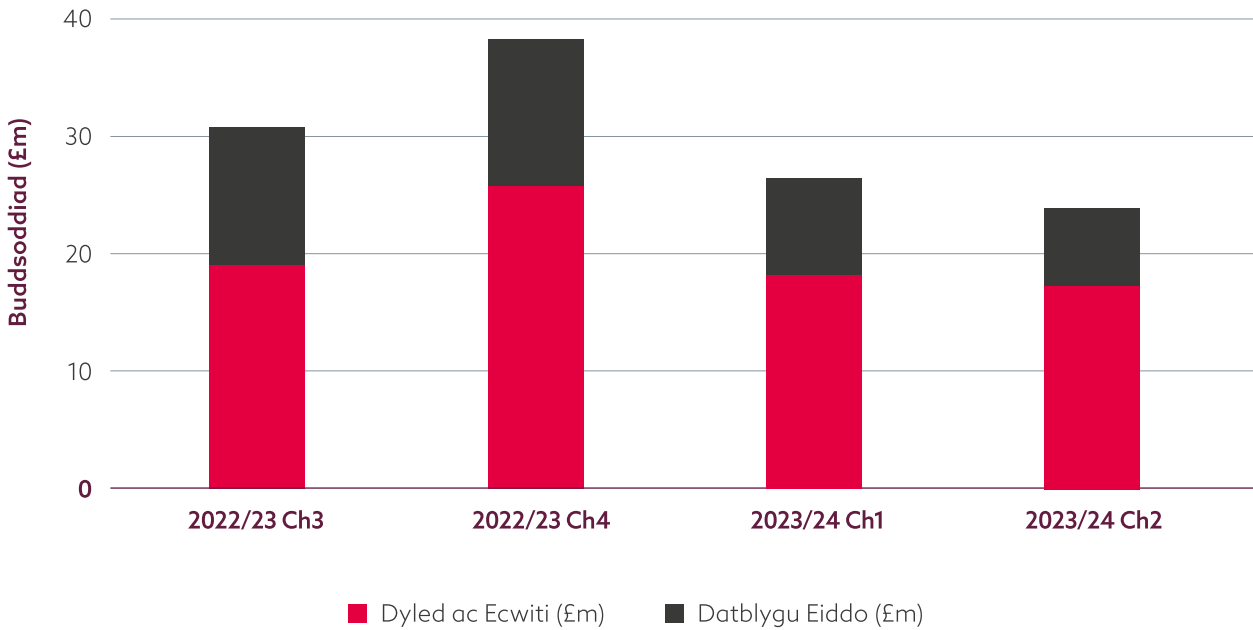
Cyfanswm gwerth y buddsoddiadau a wnaed yn ystod 2023/24 Ch2 oedd £24.4m

Mae Ffigur 5.2 yn dangos bod cyfanswm gwerth y buddsoddiadau yn ail chwarter blwyddyn ariannol 2023/24 yn is na'r chwarteri blaenorol. Roedd dyled newydd a buddsoddiad ecwiti yn 2023/24 Ch2 yn £16.5m, a gwnaed bron i £8m pellach o fuddsoddiad mewn datblygu

eiddo. Roedd buddsoddiad ecwiti wedi disgyn o uchafbwynt o £10.7m yn 2022/23 Ch3, i £7.2m yn 2022/23 Ch4, ac i £2.3m yn chwarter cyntaf 2023/4. Fodd bynnag, yn ail chwarter 2023/24 cynyddodd buddsoddiad ecwiti i £3.8m.

Ffigur 5.2.

Buddsoddiad Newydd yn ôl math o fuddsoddiad, £m, 2022/23Ch3 - 2023/24Ch2

Mae Ffigur 5.3 yn dangos bod busnesau yng nghanolbarth a de-orllewin Cymru wedi cael tua £9.3m o gronfeydd buddsoddi, tra bod cwmnïau yn ne ddwyrain Cymru wedi cael tua £8.7m o gronfeydd buddsoddi. Derbyniodd cwmnïau yng ngogledd Cymru bron i £6.4m o gronfeydd buddsoddi yn 2023/24 Ch2. Rhanbarth de-ddwyrain Cymru sydd â'r crynodiad mwyaf o fusnesau yng Nghymru, gan gyfrif am tua 46% o'r boblogaeth fusnes. Mae'r rhanbarth hwn fel arfer yn derbyn y cyfrannau uchaf o gronfeydd buddsoddi. De-ddwyrain Cymru oedd yn cyfrif am y nifer uchaf o fuddsoddiadau, gyda 64 o'r gyfanswm o 123 o fuddsoddiadau yn 2023/24

Ch2, ond gyda chwmnïau yn y canolbarth a'r de-orllewin yn cael y cyfrannau uchaf o gronfeydd buddsoddi (o 34 o fuddsoddiadau).

Rhanbarth de-ddwyrain Cymru oedd yn dominyddu o ran gwerth buddsoddiadau ecwiti gyda dros £2.7m o fuddsoddiadau ecwiti allan o'r cyfanswm o £3.8m yn 2023/24Ch2. Roedd y sector gwybodaeth a chyfathrebu yn cyfrif am tua 40% o gyfanswm y buddsoddiadau ecwiti, ac yna gweithgynhyrchu gyda 26% pellach o gyllid ecwiti yn 2023/24Ch2. Mae ardal Caerdydd wedi'i nodi'n flaenorol fel clwstwr ecwiti esblygol.⁷⁶

⁷⁶ https://developmentbank.wales/sites/default/files/2022-10/Equity Clusters Report_final.pdf

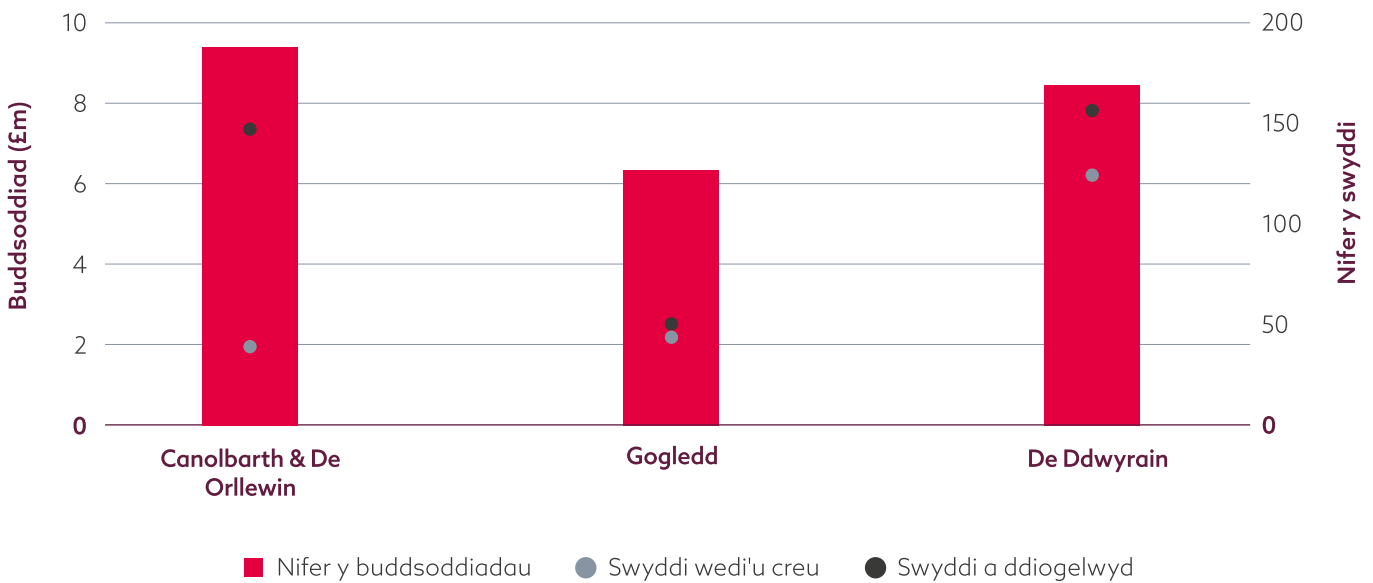
Ar gyfartaledd, roedd pob buddsoddiad Banc Datblygu yn 2023/24 Ch2 yn gysylltiedig â bron i £200,000 o fuddsoddiad

Er bod nifer y buddsoddiadau ar eu huchaf yn rhanbarth de ddwyrain Cymru, roedd y gwerth buddsoddi cyfartalog ar ei isaf yn y rhanbarth hwn, sef dim ond tua £135,000 y trafodiad. Mae hyn yn cymharu â chyfartaledd o dros £255,000 o gyllid fesul buddsoddiad yng ngogledd Cymru a bron i £274,000 fesul buddsoddiad yng nghanolbarth a de-orllewin Cymru.

Cefnogwyd tua 280 o swyddi newydd neu rai a ddiogelwyd gan fuddsoddiadau Banc Datblygu yn ne ddwyrain Cymru, gyda bron i 180 o swyddi pellach yng nghanolbarth a de-orllewin Cymru, a thros 100 o swyddi yn y gogledd.

Ffigur 5.3.

Gwerthoedd buddsoddi, £m, a swyddi a grëwyd ac a ddiogelwyd yn ôl lleoliad 2023/24Ch2

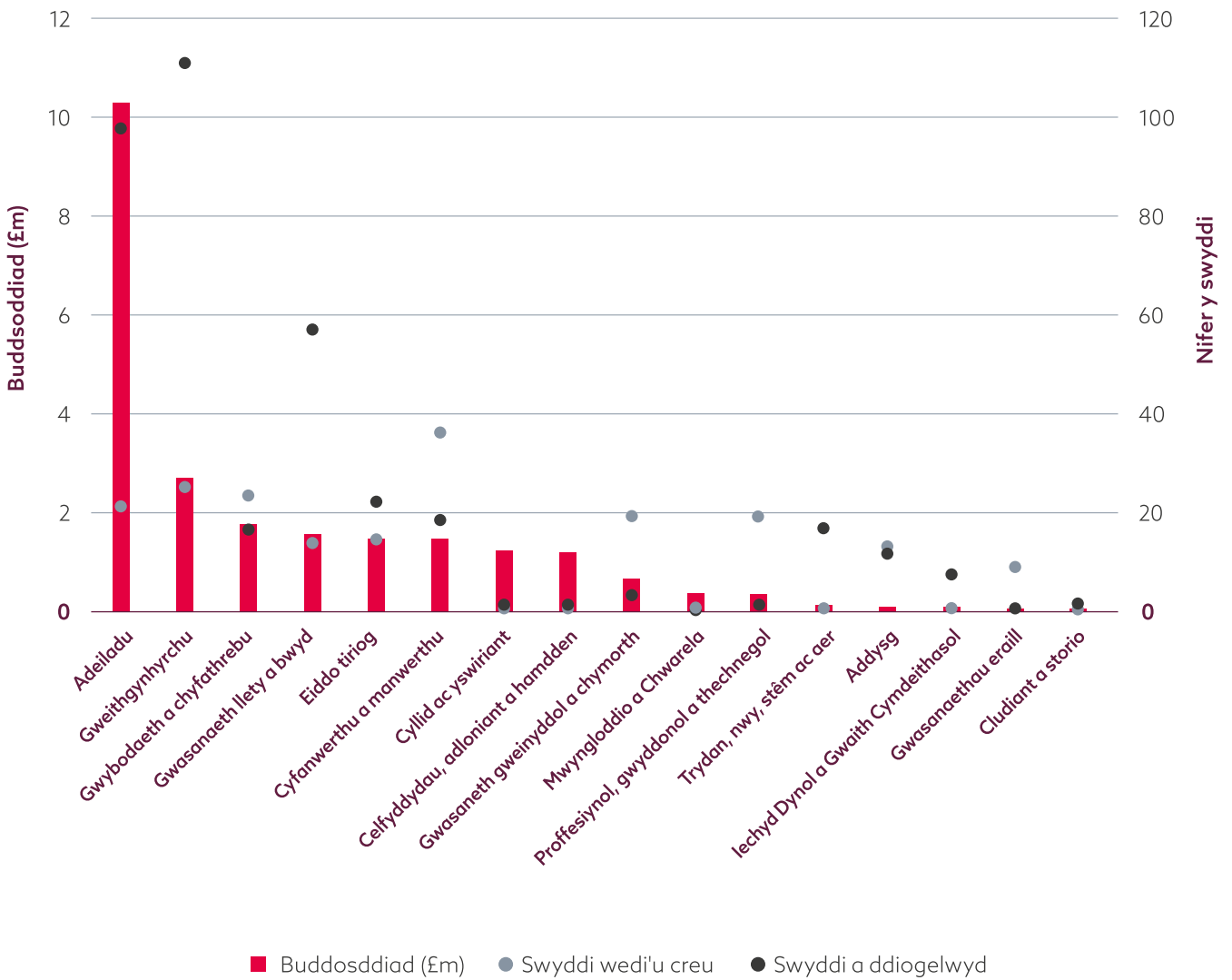

Roedd y sector adeiladu yn dominyddu benthyca buddsoddiadau yn 2023/24 Ch2, gan gyfrif am £10.4m (bron i 43%) o gronfeydd

Roedd dros dri chwarter y benthyciadau i'r sector adeiladu yn 2023/24Ch2 yn gysylltiedig â benthyciadau datblygu eiddo. Mae Ffigur 5.4 yn dangos bod busnesau a gefnogir gan y

Banc Datblygu yn y sector gweithgynhyrchu yn gysylltiedig â'r nifer uchaf o swyddi newydd a rhai a ddiogelir (134 o swyddi), ac yna'r sector adeiladu (118 o swyddi).

Ffigur 5.4.
Gwerth buddsoddiad, £m, a swyddi fesul sector 2023/24Ch2

Mae'r adroddiad chwarterol hwn, fel sydd wedi digwydd gyda llawer o rifynnau diweddar, yn rhoi barn gymysg iawn ar gynnydd economi Cymru a rhagolygon BBaCh. Thema drosfwaol yn yr adroddiad hwn fu'r cynnydd cyfyngedig mewn hyder busnesau yng Nghymru, er gwaethaf rhai gwelliannau yn hyder defnyddwyr tuag at ddiwedd 2023. Nododd hwn ostyngiad cyffredinol a oedd yn well na'r disgwyl mewn cyfraddau chwyddiant pennawd yn ystod chwarter olaf 2023. Roedd yn newyddion i'w groesawu'n fawr a gyda hyn yn cael ei gydnabod yn araf mewn data arolwg sy'n codi ar ddisgwyliadau busnes o ran prisiau a dalwyd am nwyddau a gwasanaethau. Fodd bynnag, efallai y bydd y cynnydd ymylol annisgwyl mewn chwyddiant ym mis Rhagfyr 2023 yn lleddfu'r disgwyliadau hyn yn y misoedd nesaf.

Mae llawer o brif grwpiau rhagweld y DU a rhyngwladol yn disgwyl twf isel yn y DU yn ystod 2024. Mae cymhariaeth lonawr 2024 Trysorlys EM o ragolygon economaidd⁷⁷ yn awgrymu twf CDG o 0.4% yn y flwyddyn hyd at 2024 Ch4 a gyda chwyddiant MPD i lawr i 2.4%. Tra bod disgwyl i gyfraddau llog fod dros eu hanterth, nid oes llawer o arwydd bod Banc Lloegr ar fin gostwng y gyfradd yn fawr yn ystod hanner cyntaf eleni. Ar lefel fwy rhyngwladol, mae chwarter cyntaf 2024 yn gweld cynnydd cyson mewn pwysau amddiffynwyr masnach, yn enwedig mewn sectorau technoleg uchel a lled-ddargludyddion.⁷⁸ Mae'r tensiynau daearyddol-wleidyddol cynyddol sy'n gysylltiedig â datblygiadau yn y Môr Coch yn creu ansicrwydd ychwanegol.

Yn nes at adref mae gwariant Llywodraeth Cymru o dan bwysau aruthrol a disgwylir

colli swyddi yn y sector cyhoeddus yn ystod 2024 wrth i wasanaethau gael eu lleihau. Mae straen ar gyllid awdurdodau lleol wedi arwain at rai 'methdaliadau' cynghorau yn Lloegr, gyda rhagolygon y bydd mwy i ddod.⁷⁹ Mae gwariant awdurdodau lleol yn helpu i gefnogi BBaCh drwy, er enghraifft, gonacontractau ar gyfer cyflenwadau a gwasanaethau. Gallai'r dirwedd ariannol heriol i awdurdodau lleol yng Nghymru wedyn gael effeithiau pellgyrhaeddol. Hefyd, ar gyfer De Cymru, cafwyd y cyhoeddiad ym mis Ionawr 2024 y byddai Tata Steel yn torri 2,800 o swyddi yn niwydiant dur y DU, a disgwylir i'r mwyafrif o'r rhain gael eu colli ym Mhort Talbot. Dyma'r prif niferoedd, ond disgwylir i unrhyw newid mewn lefelau cyflogaeth ac allbwn yn y ffatri gael effeithiau lluosogol sylweddol mewn rhannau eraill o economi Cymru.

Mae Llywodraeth Cymru wedi nodi yn ei Chenhadaeth Economaidd: Blaenoriaethau ar gyfer economi gryfach bod annog busnesau lleol i dyfu yn flaenoriaeth, ac y canolbwyntir yn hynny o beth ar arloesi, cymorth busnes, diwydiannau twf allweddol a chymorth ar gyfer masnacheiddio.⁸⁰ Mae Banc Datblygu Cymru yn rhan allweddol o'r genhadaeth hon, gyda'r adroddiad chwarterol hwn yn parhau i ddarparu tystiolaeth o rôl y Banc wrth gefnogi mentrau bach, gyda dros £50m o fuddsoddiad yn hanner cyntaf eu blwyddyn ariannol yn cefnogi dros 200 o fusnesau Cymreig. Bydd yr ochr gyflenwi ar gyfer cyllid busnes yng Nghymru hefyd yn cael ei chefnogi gan Gronfa Fuddsoddi Banc Busnes Prydain i Gymru (a gyhoeddwyd ym mis Tachwedd 2023) a fydd yn darparu £130m o gyllid i fusnesau Cymru, yn cynnwys benthyciadau llai i gwmnïau, ac yna cyllid ariannu dyled ac ecwiti mwy sylweddol.⁸¹

⁷⁷ <https://www.gov.uk/government/statistics/forecasts-for-the-uk-economy-january-2024>

⁷⁸ Financial Times (1.8.23) Tech cold war: South Korea pivots from China to US. <https://www.ft.com/content/c164c880-a832-422f-8fb4-29b2185d4982>

⁷⁹ <https://www.instituteforgovernment.org.uk/comment/local-government-finance-settlement-council-bankruptcies>

⁸⁰ <https://www.llyw.cymru/blaenoriaethau-gryfach-economi-html>

⁸¹ <https://www.british-business-bank.co.uk/nations-and-regions-investment-funds/investment-fund-for-wales-ifw/>

Mae rhai ffigurau a adroddwyd yn yr adroddiadau chwarterol yn newid yn eithaf cyflym. I'r darlennydd, mae'r atodiad hwn yn darparu dolenni gwe i'r ystadegau sy'n cael eu diweddarau'n aml fel y gellir cael diweddariadau cyn yr adroddiad chwarterol nesaf.

Diweddariadau CDG y DU:

<https://www.ons.gov.uk/economy/grossdomesticproductgdp/bulletins/gdpfirstquarterlyestimateuk/latest>

Dadansoddiad o farchnad lafur y DU:

<https://www.ons.gov.uk/employmentandlabourmarket/peopleinwork/employmentandemployeetypes/>

Data marchnad lafur ranbarthol y DU:

<https://www.ons.gov.uk/employmentandlabourmarket/peopleinwork/employmentandemployeetypes/datasets/nationallabourmarketsummarybyregions01>

Atodiad 2:

Rhagolygon CDG dethol ar gyfer economi'r DU 2023 a 2024
(% twf blynyddol)

Rhagolygon	Dyddiad y rhagolwg	CDG 2023 % twf blynyddol	CDG 2024 % twf blynyddol
IMF	Hydref 2023	0.5	0.6
OECD	Medi 2023	0.3	0.8
NIESR	Rhagfyr 2023	0.6	0.5
<i>Rhagfynegwyr eraill nad ydynt yn rhai dinas</i>			
CBI	Ionawr 2024	0.6	0.8
Experian Economics	Ionawr 2024	0.3	0.5
Oxford Economics	Ionawr 2024	0.3	0.6
<i>Rhagfynegwyr y ddinas</i>			
Capital Economics	Ionawr 2024	0.3	0.2
JP Morgan	Ionawr 2024	0.5	0.2
KPMG	Ionawr 2024	0.3	0.4

Ffynonellau: <https://www.gov.uk/government/statistics/forecasts-for-the-uk-economy-january-2024>

Dirnad Economi Cymru
Economic Intelligence Wales

bancdatblygu.cymru
developmentbank.wales

Banc Datblygu Cymru ccc (Development Bank of Wales Plc) yw cwmni daliannol Grŵp sy'n masnachu fel Banc Datblygu Cymru. Mae'r Grŵp yn cynnwys nifer o is-gwmnïau sydd wedi'u cofrestru ag enwau gan gynnwys y blaenlythrennau BDC / DBW. Mae Banc Datblygu Cymru ccc yn gwmni cyllid datblygu sy'n eiddo'n gyfan gwbl i Weinidogion Cymru ac nid yw wedi'i awdurdodi na'i rheoleiddio gan yr Awdurdod Rheoleiddio Darbodus (ARhD) na'r Awdurdod Ymddygiad Ariannol (AYA). Mae gan Banc Datblygu Cymru (Development Bank of Wales Plc) dri is-gwmni sydd wedi'u hawdurdodi a'u rheoleiddio gan yr AYA. Sylwch nad yw Banc Datblygu Cymru ccc nac unrhyw un o'i is-gwmnïau yn sefydliadau bancio nac yn gweithredu felly. Mae hyn yn golygu na all unrhyw un o endidau'r grŵp dderbyn blaendaliadau gan y cyhoedd. Mae siart strwythur cyfreithiol cyflawn ar gyfer Banc Datblygu Cymru ccc ar gael yn bancdatblygu.cymru